

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 60.
1939. március 16. csütörtök

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradî Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1—1938, Trib. Arad.

A német haderő megszállta és a Birodalomhoz csatolta Cseh- és Morvaországot

Március tizenötödikével megszűnt az önálló Csehszlovákia, Szlovákiát viszont független állammá nyilvánították

Kárpátukrajnát a magyar hadsereg foglalja el

Berlinből jelentik: Hivatalosan jelentik: HACHA, a csehszlovák köztársaság elnöke kedden, az éjszakai órákban Berlinben megtartott tanácskozáson arra kérte HITLER kancellárt, hogy Németország vegye protektorátusa alá Csehországot. HITLER vezér és kancellár a tanácskozáson, amelyen német részről GÖRING tábornagy, RIBBENTROP külügyminiszter és MEISNER államtitkár vettek részt, kijelentette, hogy a kérelemnek hajlandó eleget tenni és védnökségét kiterjeszti Csehország fölé, amely 1000 éven át a német birodalom területéhez tartozott. A német hivatalos jelentés közli, hogy a német csapatok a mai napon átlépték a cseh és morva határt és a rend helyreállítása céljából bevonulnak Csehországba. (Rador.)

I.

A német bevonulás Csehországba és Szlovákiába

A történelmi megegyezés

Berlin. Göbbels József dr. propagandaminiszter szerdán Hitler kancellár megbízásából a következő hivatalos jelentést tette közzé:

— Hitler Adolf birodalmi kancellár és Hacha Emil dr. cseh köztársasági elnök között megegyezés jött létre. A birodalmi kancellár Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében fogadta Hacha cseh köztársasági elnököt és Chvalkovszky miniszterelnököt.

A fogadtatás Hacha elnök kívánságára történt. A megbeszélésen az utolsó hetek eseményei következtében előállt komoly helyzetet a legnagyobb nyíltsággal vizsgálat alá vették. Mindkét részről egyhangulag arra a meggyőző désre jutottak, hogy minden igyekezetnek csak az lehet a célja, hogy Európa ezen részében biztosítsák az igazságot. A békét és rendet. Hacha elnök bejelentette, hogy eme cél és a végleges megoldás érdekében a cseh nép és Csehország sorsát Hitler kancellár kezébe teszi le. A kancellár elfogadta az ajánlatot és azon elhatározását nyilvánította, hogy a cseh népet a német birodalom védelme alá helyezi és olyan autonómiát biztosít számára, amely legjobban megfelel a cseh népnek. (Rador.)

Hitler kiáltványa a német néphez

Hitler kancellár a nagyjelentőségű történelmi aktus aláírása után kiáltványt intézett a német néphez. A kiáltvány így szól:

— A német néphez!

Néhány hónap előtt Németország kényszerülve volt zárt területeken élő fajtestvéreit terrorisztikus kilengések ellen védelembe venni. Az utolsó hetekben hasonló jelenségek mutatkoztak olyan területen, ahol oly sok német él, amj elviselhetetlen állapotokat teremtett.

Csehszlovákia megszűnt létezni.

Vasárnap vad kilengések játszódtak le, amelyeknek sok német áldozatul esett. Öránként érkeznek a segítségkérések hozzánk és azon német nyelvterületekről, amelyeket Németország nagylelkűsége hagyott meg a cseheknek, tömegesen érkeznek a menekültek, minden vagyonuk hátrahagyásával. Ennek az állapotnak

elhuzódása a rend utolsó maradványainak teljes megszűnésével fenyegetett. Németország nem nézhette tétlenül ezeket az eseményeket, amelyek olyan területen játszódtak le, amely valaha Németországhoz tartozott. Hogy végleg megszüntessem az áldatlan állapotokat.

Parancsot adtam a német csapatoknak, hogy a mai nappal vonuljanak be Csehországba és Morvaországba.

A német csapatok le fogják fegyverezni a terrorista bandákat és minden lakos életét egyformán biztosítani fogják. Németország olyan megoldásra törekszik, amely megfelel a történelmi hagyományoknak és a két nép érdekének. (Rador.)

Felhívás a német katonákhoz

Hitler kancellár a Cseh- és Morvaországba bevonuló katonákhoz is felhívást intézett, amely így szól:

— Katonák!

Csehország a teljes felbomlás állapotában van. Csehországban és Morvaországban terror dühöng fajtestvéreink ellen. Március 15-ével a szárazföldi és légi hadsereg egységei bevonulnak Csehországba és Morvaországba, hogy vala-

mennyi lakos életét és vagyonát megvédjék. Tudjátok meg német katonák, hogy mint a kormány akaratának végrehajtói léptek a kijelölt területre.

A teljes rend helyreállítására. Ahol ellenállás mutatkozik, azt rögtön és minden eszközzel letöríték. Mint Németország képviselői léptek cseh területre.

A prágai kormány, a cseh nép és a cseh állam sorsát kezembe tette le. (Rador.)

Hitler Bécsbe utazott

Hacha köztársasági elnök és Chvalkovszky külügyminiszter különvonaton visszautaztak Prágába. Egyébként Hitler kancellár szerdán reggel 8 órakor Bécsbe utazott. (Rador.)

Csehország megszállása

A német hadseregfőparancsnokság az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

— Blaskovits és List gyalogsági tábornokok vezetésével a német csapatok szerdán reggel átlépték a cseh-német határt és benyomultak Csehország, illetve Morvaország területére. A csapatok a naponta előre meghatározott utszakasokat megteszik. Március 14-én este a német hadsereg különítményei és Hitler kancellár gárdája elfoglalta Moravská Ostravát és Witkovjécét. Kesserling, Sperle és Loehr tábornokok parancsnoksága alatt a német légi haderő több különítménye a német-cseh határ felett keringett. (Rador.)

A Reuter ügynökség tudomása szerint jól informált német körökben megállapítják, hogy 40 német hadosztály mozgósítási állapotban van és ezek közül tizennégy nyomban akcióba léphet, ha a szükség úgy kívánja.

Német csapatok és SS osztagok kedden este egyidejűleg több helyen átlépték a cseh határt. A német csapatok és a rohamosztagosok harcokocsik kíséretében, este nyolc órakor vonultak be Märisch Ostrauba és a német ház előtt álltak meg. Pillanatok alatt óriási tömeg gyűlt össze és lelkesen ünnepezték a német csapatokat. A Witkovi híres vasműveket kedden este 7 és 8 óra között, szintén német csapatok szállták meg. (Rador.)

Német haderő Prágában!

Prága. Kedden reggel háromnegyed 10 órakor megérkeztek a német csapatok előőrsei a prágai Hradcsin elé. Rohamkocsikat állítottak fel a rendőrigazgatóság előtti téren. Ugyanebben az időben három hatalmas autókaron német rendőrtisztek érkeztek meg. A német rendőrtisztek nyomban összeköttetésbe léptek cseh kollegáikkal. (Rador.)

Lefegyverezik a cseh katonaságot

A Havas ügynökség jelenti: Csehszlovákia német csapatok által való megszállásának részleteiről a következőket jelentik megbízható helyről: A megszállás kedd éjjel kezdődött meg és a hajnali órákban a városokban levő középületek már a motorizált német csapatok birtokába kerültek. A cseh csapatok parancsot kaptak, hogy a német hadvezetőség által kijelölt pontokon gyülekezzenek, ahol le fogják fegyverezni őket. Az összes tisztek és altisztek máától kezd-

ve csak polgári ruhában mutatkozhatnak az utcákon. (Rador.)

Prága és Csehország lakossága szerdán délután rádió útján tudta meg, hogy Hacha köztársasági elnök a cseh nép sorsát a német birodalom vezérének kezébe helyezte. A rádióáthallások több ízben intéztek felszólítást a lakossághoz, hogy tartsa meg a rendet és gyermekeiket szokás szerint küldje az iskolába. Prága lakossága

megőrizte nyugalmát és csak helyenkint látható csoportosulás.

A cseh csapatok és a rendőrség Hacha közársasági elnöknek Sirovy hadügyminiszterhez intézett telefonüzenete folytán laktanyáiban tartózkodók és parancsot kapott, hogy ellenállást ne fejtessen ki, nehogy incidensek keletkezzenek.

A Völkischer Beobachter a csehországi eseményekkel kapcsolatban a következőket írja: Ha a szudetavidéki országok történetét áttekintjük, megállapíthatjuk, hogy gazdasági és kulturális fejlődése csak akkor volt a cseh népnek, amikor sorsát a német birodalomhoz kötötte, de amikor a csehek önállóan uralkodtak, végnélküli visszajelölés indult meg. A csehek a történelmi idők alatt sohasem voltak politikai építők és mindazt, amit megvalósítottak, annak a német nép energiája volt a forrása. A szudetavidéki országokban a német befolyás sohasem volt káros a cseh nép életére, mert sohasem fenyegette nemzeti létét. A cseh nép a jelenlegi események következtében nem esett didozatul nemzeti szerencsétlenségnek, hanem ellenkezőleg biztosította sorsát. (Rador.)

Prága. A Cseh Távirati Iroda szerdán délben a következőket jelenti: Sirovy tábornok, nemzetvédelmi miniszter parancsára az összes cseh katonák, katonatisztek és tábornokoknak szolgálati helyeiken kell maradniuk és ott kell, hogy bevárják a további intézkedéseket. A Prágában tartózkodó cseh tábornokok a prágai vezérkar palotájában

gyűltek össze. A cseh katonasághoz intézett ezen rendeletek az olyan helyekre is vonatkoznak, ahova a német birodalmi csapatok már bevonultak.

Róma. A Stefani ügynökség jelenti: A német birodalmi csapatok szerdán a déli órákig megszállották Brünn, Olmützöt és Pilsent is megszállották.

Prágából jelenti: A német csapatok kis osztagokban érkeztek meg szerdán reggel Prágába. A repülőgépek, amelyeket vártak, nem tudtak a vihar következtében leszállni Prága repülőterén. Dél előtt fél 10 órakerült az első német csapatok érkezését és pedig két kerékpáros századot. Ezt 10 teherautó rendőr követte, akiket motorkerékpárosok vettek körül. Dél előtt 10 órakerült megszünt úgy a gépkocsi, mint a villamos forgalom és a rendet a cseh rendőrök tartották fenn. Fél 11 órakerült a prágai rádióleadót vették át a németek. Az első adás, amely ezután következett a „Deutschland, Deutschland über alles“ és a „Horst Wessel“ dallal kezdődött.

A cseh távirati iroda jelentése szerint tekintettel arra, hogy a német csapatok bevonulásával kapcsolatosan nem volt idő a fogadtatás megrendezésére, Heppner német tábornokot szerdán reggel a prágai városi tanácsban levő németek vezetője, Pritzner tanár fogadta, valamint Klapka dr. a városi tanács elnöke, Heppner tábornok kijelentette, hogy még a mai napon közli rendelkezéseit. (R.)

Uj német kormány szerv Csehszlovákiában

Prága uccájának lát képe szerdán a hajnali órákban már teljesen megváltozott. Egyes házakra ekkor kitérték a horogkeresztes lobogót. A cseh lakosság megőrizte nyugalmát, a német lakosság pedig a város központjában gyülekezett. A külvárosokban lakó németek örömmel üdvözölték a bevonuló németeket.

A Német Távirati Iroda jelenti: A cseh lakos-

ság és a német hadsereg közötti jóviszony biztosítására a legközelebbi időn belül bizottság alakul, amelyben részt vesznek az összes politikai pártok és cseh gazdasági egyesületek megbízottjai, míg a német lakosság részéről Dembitzki prágai ügyvédet nevezik ki. Ez a bizottság a prágai parlamentben fog ülésezni. (Rador.)

Csehszlovákia nincs többé

Berlinből jelenti: A Havas iroda jelenti: jóltesült helyről nyert információ szerint a két cseh állam: Csehország és Morvaország politikai, katonai, gazdasági és közigazgatási szempontból a német birodalomhoz csatolódik. A később megállapítandó módokat szerint nem lehet szó független cseh államról, miután az megszűnt létezni. Valószínűnek látszik, hogy a cseh megyék és községek bizonyos helyi autonómiát kapnak, amely természetesen közigazgatási jellegű és a csehek megtartják a kisebb közigazgatási tisztségeket is. A horogkeresztes német zászló lesz ezeknek a vidékeknek a nemzeti zászlaja, épenugy, mint a többi német körzeteké. Az új német alattvalók, épenugy, mint az elmúlt év októberében bekebelezett 850 ezer cseh, katonai szolgálattételre kötelek. Természetesen, hogy ezeknek a részeknek a diplomáciai képvisellete a külfölddel szemben a németek kezébe megy át. Hacha csehszlovák közársasági elnök — német hivatalos körök jelentése szerint — nem tekinthető többé államfőnek, hanem csak Morvaország és Csehország képviselőjének a régi ügyek likvidálásáig. Az ezen a vidéken élő zsidókat — mint azt ugyanezekben a körökben tudni vélik — hasonlóképpen fogják kezelni, mint Németországban. A német megszállás korrekt lesz, de a német csapatok a legszigorúbban letörlik a legcsekélyebb ellenállást is.

Szlovákiát illetően német hivatalos körök véleménye szerint, azt független államnak tekintik, ahol Németországot egy diplomáciai megbízott fogja képviselni. A számítások szerint Szlovákiában 41 százalék német él és ezeknek a helyzetét is szabályozni kívánják. Végül Berlinben mitsem tudnak arról, hogy Volosin kárpát-ukrajnai miniszterelnök segítséget kért volna Németországtól. Azt is kijelentették, hogy az ukrán probléma már nem érdekli Németországot, hanem Magyarország az, amely ezzel az országrésszel megegyezésre kell jusszon. Németországot ugyanis ez az országrész csak addig érdekelte, amíg a bécsi döntéshozatal határozatai érvényben voltak, ez azonban — mint hivatalos helyen közlik — már csak történelmi dokumentum és Magyarországnaük szabad keze van ebben a kérdésben. (R.)

II.

Kárpát-ukrajna sorsa

A prágai kormány válasza a magyar jegyzékre

Budapest. A prágai kormány tegnap este tizenegy órakerült válaszolt a magyar kormány jegyzékére. A jegyzékben a prágai kormány közli, hogy intézkedett abban az irányban, hogy a ruszinszki magyar nemzetiséget sérelem ne érje, de viszont

kített azon követelés teljesítésére elől hogy engedélyezze a fegyveres magyar önvdelmi alakulatok létesítését. Közli a jegyzék azt is, hogy a cseh és morva csapatok megkezdtek Kárpátalja kiürítését.

A Magyar Távirati Iroda ezzel kapcsolatban a következőket jegyzi meg:

— Miután a magyar kormány megállapította, hogy a kárpátaljai kormány nem akarja vagy nem tudja megvédeni a kárpátaljai magyar nem-

zetiségű lakosságot, a szükséges védelemről saját maga fog erélyesen gondoskodni.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Diplomáciai szerkesztők Magyarország magatartását a csehszlovákiai eseményekkel kapcsolatban az alábbi pontokban szögezi le:

1. A müncheni egyezményt a cseh kormány hibájából nem lehetett végrehajtani. 2. A csehek megsértették az egyezmény pontjait a határon elkövetett provokációkkal és támadásokkal. 3. Kárpátalja-Ukrajnában bizonytalan állapotok vannak. 4. A független Szlovákia likvidálása megszüntette a csehszlovák államot. 5. Ennek következtében a kárpátaljai-ukrajnai probléma megoldása szükségessé vált. (Rador.)

Magyar ultimátum a hatalom átadásáról

Budapest. Csáky István gróf magyar külügy miniszter határozott hangon felszólítást intézett Volosin kárpátaljai miniszterelnökhöz, hogy a további vérontások elkerülése végett az általa eddig gyakorolt hatalmat adja át a bevonuló magyar hadsereg parancsnokságának. Erre

felszólításra a magyar külügyminiszterium szerda este 8 óráig várta a választ.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar honvédség vezérkari főnöksége jelenti: Az előnyomuló magyar csapatok parancsnoksága közli, hogy Prchala tábornok szerda

dél előtt hadiköveteket küldött a magyar had-erő dandárparancsnokságához és ebben a cseh haderőnek Kárpát-Ukrajnából való kivonulására 5 nap haladékot kért. A magyar dandárparancsnoka azonnali fegyverletételt követelt. A tárgyalások folyamatban vannak.

Prága nem védi tovább a ruszin határokat

Prágai hivatalos jelentés szerint, miután Prága és Ruszinszki között az alkotmányos kapcsolat megszűnt, Prága nem érzi kötelezve magát, hogy ennek az országnak határait védelmezze.

A ruszinszki események miatt — mint Bucurestiből jelenti, — a halmi—hosszmezői vasúti vonalon a forgalmat beszüntették. Ez a vonal ugyanis részben magyar területen halad keresztül. Szatmár és Máramarossziget között az utasszállítást autobuszokkal bonyolítják le, amelyeknek összeköttetésük van a szatmári gyorshoz. (Rador.)

Az új ukrán kormány

A Kárpát-Ukrajna ujonnan alakult kormány egyébként közölte a nyilvánossággal, hogy megbízatását csak ideiglenesnek tekinti, még pedig ma délutánig, amikor a nemzetgyűlés összeül. Volosin miniszterelnök rádióbeszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Kárpát-Ukrajna kiküldött függetlenségét és éppugy, mint Szlovákia, teljesen önálló államot alkot. Az új kormány külügyminisztere: Reval dr. A kormánynak még négy másik tagja van. (Rador.)

A kárpát-ukrajnai csapat-felvonulások

A Havas ügynökség jelenti: A magyar csapatok folytatják előnyomulásukat Kárpátalja-Ukrajnában és szerda dél előtt már a Latorca völgyébe érkeztek. Volosinnak Hitler kancellárhoz intézett távirata következtében Németország csapatokat küldött Kárpátalja-Ukrajnába, Tiso szlovák miniszterelnök utasítást adott a hatóságoknak, hogy segítsék elő a német csapatok bevonulását. Szerdán dél előtt egy motorizált német gyalogezred átvonult az Északszlovákiában levő Zlínen keresztül. A német csapatok Neutitschein és Presov irányába menetelnek. Ez az utolsó vasúti állomás szlovák területen.

A Reuter ügynökség jelentése szerint mértékadó helyen azt állítják, hogy megtörténtek az előkészületek a magyar és lengyel csapatok találkozására. Szerdán a lengyel és a magyar csapatok a lengyel—ruszin határon, Siankinál, Lovosnénál, Uzsoknál és Skotasknál fognak találkozni. (Rador.)

A magyar csapatok elfoglalták Kárpátukrajnát

Budapest. A Havas ügynökség jelenti: Hivatalos magyar körökben cáfolják azt a hírt, amely szerint német csapatok Ukrajna felé vették volna útjukat. Azt is hozzátesszi a jelentés, hogy ha történtek volna is ilyen csapatmozdulatok, ezeknek nem volna más céljuk, minthogy segítséget nyújtsanak a magyar csapatoknak. A magyar csapatok, amelyek Ukrajnában előnyomulnak, 20 kilométernyire érkeztek el a lengyel határhoz.

Pozsony. A Havas iroda jelentése szerint a magyar csapatok teljes egészében elfoglalták Kárpátalja-Ukrajnát anélkül, hogy a legcsekélyebb ellenállással találkoztak volna.

Az Ukrajnából visszavonuló cseh csapatok kilomben szlovák területre érkeztek, egy részük pedig Csehszlovákia ment át. A szlovák kormány tárgyalásokat kezdett a cseh kormányjal a csapatoknak szlovák területen való átvonulása ügyében.

Varsó. A Havas iroda jelentése szerint a lengyel kormány hivatalosan elismerte az önálló Szlovákiát.

Prága. A Havas ügynökség pozsonyi levelezője jelenti: Esterházy János gróf a szlovákiai magyar sereg vezére szerdán látogatást tett Sidor Károly szlovák belügyminiszternél, akinek kijelentette a magyar kormány nevében, hogy Budapest kezekedik Ukrajna önkormányzatáért a magyar állam keretén belül. (Rador.)

Eddig száz községet vettek birtokba a magyarok

Budapestről jelenti: A honvédsereg vezérkara szerda este 8 órakerült az alábbi hivatalos jelentést adta ki: Kárpátalján a magyar haderő előnyomulása tovább tart. Az előnyomulás az igen nehéz terep és erős hófúvás ellenére a legnagyobb rendben folyik. A csapatok hangulata kitünő. A magyar csapatok eddig 100 községet foglaltak el minden komolyabb ellenállás nélkül.

III.

A nemzetközi politika visszhangja

Középeurópa, német hatás alatt

A Havas ügynökség jelenti: A müncheni konferencia következtében Anglia és Franciaország tétlenségre kényszerültek és nem avatkozhattak bele a középeurópai eseményekbe és ezért teljesen tartozkodó magatartást tanúsítanak, csupán arra szorítkoztak, hogy platonikus tanácsokat adjanak. Ez lett a francia—angol megbeszélések eredménye, amelyeket Bonnet és Phipps párisi angol nagykövet folytattak. Ilyen körülmények között Középeurópa

területe úgy tekintendő, hogy az végleg német befolyás alá került és az angol, valamint francia kormányok már csak azt remélhetik, hogy engedékenyséjük folytán a német birodalom mérséklőleg fog közbelépni a római kormánynál. A francia és angol diplomácia tétlenségre van kárhóztatva és a válság kitörése során a berlini angol nagykövet csak arra szorítkozott, hogy Ribbentropnál Németország szándékai felől érdeklődött. (R.)

Az angol álláspont

Londonból jelentik: Az Evening Standard írja, hogy Csehszlovákia összeomlása után, az ügyek elintézése most már a három önálló független államra tartozik. Angliának — írja az újság — semlegesnek kell maradnia és az ügyek elintézését a legközvetlenebbül érdekeltre kell bízni.

A francia kamara tegnap délutáni ülése alatt érkeztek Prágából és Pozsonyból a különböző jelentések. Francia politikai körökben az a nézet vált uralkodóvá, hogy ezt a kérdést az érdekelt államokra kell bízni, amelyek az önrendelkezés elve alapján döntenek majd el saját sorsukat.

A francia követ tegnap az esti órákban hosszas megbeszélést folytatott lord Halifax külügyminiszterrel. A tanácskozáson a középeurópai helyzet alakulásáról volt szó.

London. A lordok házában tegnap délután lord Snel munkáspárti ellenzéki vezér kérdést intézett a külügyminiszterhez a cseh helyzetről. Halifax lord külügyminiszter részletesen ismertette a helyzetet addig az időpontig, amíg Hacha elnök elhcsátotta a szlovák kormány bizonyos tagjait.

Bejelentette, hogy a ruszin—magyar határon lefolyt incidensek következtében a magyar csapatok átlépték a határt és elfoglaltak egy cseh falut. A magyar kormány ultimátumot intézett a cseh kormányhoz és ennek határideje már lejárt, de még nincs hivatalos jelentés arról, hogy miként fejlődik ez a helyzet.

Kijelentette, hogy most már az erkölcsi kezesesség, amelyet amakidején Anglia Csehszlovákiának nyújtott megszünt. A Csehszlovákiának nyújtandó tíz millió segélyből 1 millió 671.500 font még nem ment ki és intézkedések történtek, hogy az Angol Bank ne illesse ki a további összegeket a helyzet további tisztázásáig.

Tekintettel az általános európai helyzetre, a jelen pillanat nem alkalmas arra, hogy Stanley kereskedelmiügyi miniszter megvalósítsa berlini látogatását és ezt ő közölte a németekkel is.

Halifax nyilatkozatát befejezve hangoztatta, hogy mégha meg is kell állapítani, hogy az ami most történt a cseh kormány beleegyezésével történt, kénytelen kijelenteni, hogy

a müncheni egyezmény szellemét megsértették. A cseh események szükségképp a nemzetközi helyzet elkerülhetetlen megzavarásának újabb tényét képezik és ezek

ismét megrendítik a bizalmat, ami annál inkább sajnálatos, miután most kezdett a bizalom újra éledni és ez olyan kilátásokat nyújtott, amelyek általános előnyökkel járhattak volna. Ha a jelenlegi helyzet nem változik meg gyökeresen, ezek a rendszabályok végképp halasztást szenvednek.

Az alsóházban az ülés elnapolására benyújtott indítvány során Chamberlain miniszterelnök Halifax lord külügyminiszter nyilatkozatával egybehangzóan ismertette a cseh eseményeket, beleértve Magyarországnak a prágai kormányhoz intézett ultimátumát is. A miniszterelnök ezután a következőket mondotta:

— Az angol kormány nemrég egyezmény létesítésére törekedett a Münchenben képviselt többi hatalommal és azok szövetségeseivel a csehszlovák határokat illetően. Eddig azonban ezt a megegyezést képtelen volt létrehozni.

Ezekután azonban Angliát nem köti többé a határok kezeségére vonatkozólag semmiféle ígéret.

Annak hangoztatása kapcsán, hogy a történetek nem egyeztethetők össze a müncheni egyezmény szellemével ismertette a müncheni egyezmény megelőző eljárását és hangoztatta, hogy akkor igyekezett mindent elkövetni, az összeütközések elhárítása érdekében. Ma is meg van győződve, hogy akkori eljárása helyes volt.

Most azonban a német kormány a müncheni egyezmény három másik aláírójának értesíté-

se nélkül a Münchenben megállapított határon túl küldötte csapatait. Eddig a német kormány mindig azzal indokolta katonai uralmi területek kiterjesztését, hogy német fajú népeket kebelez be. Ezúttal megtörtént az első eset, hogy olyan területeket érint a bekebelezés, mely Németország népével nem áll faji kapcsolatban.

— A jelen körülmények között nagyon sajnálom, ami most történt Németország részéről. Mi azonban nem térünk le az eddig követett utról, mert emiékünk arra, hogy a világ valamennyi népének kívánsága a béke a megértés a jóindulat visszatérése körül összpontosult. Anglia mindent elkövet, hogy ezt előmozdítsa.

A Reuter ügynökség szerint az angol kormány lépést tett Berlinben a német csapatoknak Csehszlovákiába való bevonulása ügyében. Nem lehet tudni vajon Franciaország is hasonló lépéseket tett-e? Corbin londoni francia nagykövet szerda délután az angol külügyi hivatalban járt, hogy tanácsokzzék a legújabb eseményekről.

A német kormányhoz intézett angol legyzék aggodalmát fejezi ki Németország csehszlovákiai eljárása felett.

Valószínű, hogy ennek következtében elmaradnak azok a küszöbön álló kereskedelmi megbeszélések, amelyeket lord Stanley és Hodgson államtitkár Berlinben folytattak volna. Hangsúlyozza a jegyzék annak szükségét, hogy Németország lehe toleg mérséklőleg tanúsítson a csehi alattvalókkal.

Londonból jelentik: A Havas távirati iroda jelenti, hogy a londoni csehszlovák követség személyzete a követség épületében levő iratokat biz-

Munkában a francia diplomácia

Párisból jelentik: A francia külügyminiszterium szerdán élénk diplomáciai tevékenység színhelye volt. Bonnet külügyminiszter majdnem állandó kapcsolatot tart fenn Corbin londoni francia nagykövettel, valamint Coulondre berlini francia nagykövettel. Megbeszélést folytatott a külügyminiszter Lukasevic párisi lengyel nagykövettel is. A német kormány a maga részéről közölte a francia külügyminiszterrel, hogy a német csapatok a

Bucuresti és Varsó

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter kedd délután kihallgatáson fogadta Hory András varsói magyar követet, majd Franasovici varsói román nagykövetet. Ugyanakkor Bucurestiben Gafencu külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott Racinsky lengyel nagykövettel. A lengyel kormány elhatározta, hogy Pozsonyban március 15-vel követséget állít fel. Ezzel

Lengyelország elismerte Szlovákiát, mint független államot.

A pozsonyi követség vezetőjévé az ungvári lengyel főkonzult nevezték ki.

A lengyel külügyminiszterium különben jelentést adott ki, amely szerint a lengyel kormány tekintettel a ruszinszói feszült helyzetre a ruszin határon megerősítette határőrségét. Egy másik kommuniké cáfolja a Stefani ügynökség hírét, hogy lengyel katonaság átlépte a határt.

Jugoszlávia bizik a német barátságban

Belgrád. Jugoszláv mértékadó körökben kijelentik, hogy Jugoszlávia a Csehszlovákiában történő fejleményeket nyugodtan ítéli meg.

Vissza kell azonban utasítani azt a téves párhuzamot, amelyet Jugoszlávia bizonyos belpolitikai kérdései és a volt csehszlovák

MI A HELYES?

1) Terhes nőnek jól táplálkoznia. Nem szabad elfelejtenie, hogy a magzatot is táplálnia kell. Fogyasszon tápláló, erőt adó ételeket.

2) Terhes nőnek állandó orvosi felügyelet alatt állni. Vizsgáltassa meg időről időre állapotát, ne hanyagolja el a szükséges analíziseket!

TERHES NŐNEK VIGYÁZNI KELL EGÉSZSÉGÉRE

Sok zavarnak, veszélynek van kitéve, szervei nem működnek normálisan. Belső működése gyakran renyhe. Székletét azonban nem szabad elhanyagolnia, de csak enyhe hashajtót szedhet. Erre a célra az Artin dragée ideális. Biztos a hatása de enyhe, nem okoz görcsöket, smellet a szervezet még huzamosabb használat esetén sem szokja meg.

Artin

a terhes nő ideális hashajtója

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

tos helyre szállította. A követségi személyzet több tagja ismeretlen helyre távozott. (R.)

Londonból jelentik: Az ideérkezett 11 cseh utast a repülőtéren a legnagyobb tiszteletadással üdvözölték. Hír szerint a titokzatos utasok a cseh kormány volt miniszterei és főtisztviselői.

Londonból jelentik: Angol kormánykörökben hangsúlyozzák, hogy a csehszlovák kormány részéről semmiféle segélykérés nem érkezett Londonba. Hangsúlyozzák azt is, hogy az angol kormány nem lépett érintkezésbe a szovjetszövetség kormányával, s ameddig a Csehszlovákiával szomszédos országok kormányaival közös eljárás végett. (Rador)

cseh kormánnyal létrejött megegyezés alapján vonultak be Csehországba.

Páris. (Rador.) A Csehszlovákiában történt események mély megdöbbenést váltottak ki a francia fővárosban. A francia diplomáciai körök különösen nagy figyelmet szenteltek Hitler birodalmi vezér és kancellár kiáltványának, amelyben többek között azt hangsúlyozta ki, hogy Csehszlovákia ezer éven keresztül a német birodalom kötelékébe tartozott.

állam problémái között nemely oldalon vetnának.

Eltekintve attól, hogy a jugoszláv kormány a belpolitika kérdéseit saját maga is meg tudja oldani, nem szabad elfelejteni, hogy

Jugoszlávia már régebbi idő óta megszerzte Németország barátságát és ez a barátság be is vált.

Remélni lehet máskülönb, hogy a mostani fejlemények hozzájárulnak Középeurópa békéjének végleges megszilárdulásához.

Chamberlain meghívja Göringet Londonba

London. Az Evening Standard című londoni lap azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy Chamberlain miniszterelnök Londonba hívja Göring marsallt.

A lap szerint a londoni megbeszéléseken a gyarmati kérdés is szóba kerül.

UPANIA prem. emozgo (E.L. 12-31)

A nagyvárosok sikerrel után Aradot is meghódította a

Hajnalhasadás Danielle Darré-ax

3-ór m. r. költ. helyarával. 5. 7.15 és 9.30.

Már. ékeleten emelt helyárak!

Egy makacs ember

Irtó: Márat Sándor

Az esti táviratok közlik a megnyugtató hírt, hogy a Mahatma, háromnapos börtölés után, győzelmet aratott: a rajkot, a maharadzsza megadta alattvalóinak az alkotmányt, London telefonált, az indiai alkirály közbenjárt és engedett. Gandhi győzött, a most kecsketejet iszik és szeliden beszélget hűveivel.

Az embernek sok dolga van, él, gyanus világ-háborúk és még sokkal gyanusabb világképek között, s lassan szórakozott lesz: nagyon kevesen élnek csak Európában, akik pontosan tudják és számontartják, hányadszor börtölte ki Gandhi az angol kormány, vagy garázda maharadzsa, tulbuzgó gyarmati tisztviselők akaratát?.. Öregebb újságolvasók bizonyosan emlékeznek, mikor börtölt Gandhi először De az újságíró belefáradt a hindu szabadsághős börtöneinek nyilvántartásába. Gandhi börtönte hozzátartozik az utolsó évtizedek nemzetközi hírszolgálatához, mint az ipi fakir, mint a jeruzsálemi főmufti, mint a lochnessi szörny, mint minden, ami örökbecsű és kevésbé mulandó. Alkirályok változnak, Gandhi marad, s időnként, halálasztáns börtölni kezd.

Az uszónadrágos, keszeg ember, orrán a szarukeretes pápaszemmel, csorbá fogsorával, egyszerre fölényes és alázatos vigyorával, hozzátartozik életünkhöz. Tudunk felőle, mint személyes ismerős felől. Most a kecskét feji Gandhi, most sőt főz a tengerből, most nyájasan beszélget az alkirályal és értésére adja, hogy halálos börtönt kezd, ha nem adják meg ezt, vagy azt a jogot honfitársainak. A világ, kezdetben, mulatott Gandhin. Kabaréék kedvenc műsorszámá volt az uszónadrágos proféta, omint madzagon vezeti a kecskét, s fenyegeti a világot, hogy éhen hal, ha nem teljesítik óha-

Március 26-án

d. u. 4 és este fél 9 órakor,
március 27-én este fél 9 órakor

ját. De egy napon észrevette a világ, hogy ez a makacs és konok zsarolás, Gandhi börtönte, világpolitikai erő. Végeredményben nem tudunk Gandhi hatalmáról semmi biztosat. Csak azt tudjuk, hogy van, ül a gyékényen, gondolkodik, időnként bejelenti, hogy éhenhal, s a világ, ahol, ma is, örökké, naponta emberek ezrei halnak éhen — az éhhalál-nak valamilyen közönséges, vagy bonyolult finnyás válfajában — egyszerre idegesen felszisszen. Londonban, a gyarmati hivatalban, vagy az indiai ügyek palotájában, egy vörösképű angol ur rosszkedvűen felemeli a telefonkagylót és Bombay-t kéri. Orvosok és magasrangú köztisztviselők kelnek utra repülőgépen, hogy megakadályozzák a Mahatma halálát. Ki a Mahatma? Senki és semmi. Egy ember, fegyver nélkül, soványan és keszegen a gyékényen, orrán pápaszemmel, torz vigyorral, egy ember, semmivel nem különb, nem gazdagabb, mint a többi háromszázhatvan millió hindu, a névtelen tömeg, melynek látára az előkelő gyarmati hivatalnok kihajol Rolls Royce-ából, udvariasan szalutál, s mellékesen ezt gondolja: „Tetves szines.“ Gandhi sem több és más, mint egy tetves szines. Csak éppen nem lehet birni vele; nincs a világnak olyan fegyvere, amellyel harcolni lehetne ellene. Valószínű, hogy nem törne ki nagybőrméretű lázadás Indiában, nem omlana össze az angol világbirodalom, ha egyszer engedik a hatóságok, hogy a halálig koplaljon Gandhi. De nem engedik, mert...

Nem olyan egyszerű a válasz. Természetesen nem engedik éhenhalni, mert az angolok politikai sok és okosak. De valamit mégis tud Gandhi, amit nem tud más. Gondoljuk el, milyen erővel, milyen hangsúlyt kell börtölni ahhoz, hogy egy világbirodalom, kormánya, minden esetben, engedjen egy uszónadrágos szent akaratának! Gondoljuk el, milyen erővel kell ülni, fogatlanul, vigyorogva, kopaszon és pápaszemesen, a gyékényen, hogy minden hadihajó és repülőgép megtorpanjon egy ember akaratát előtt. Gandhi világhíre a kabaréban kezdte pályafutását, de könnyen lehet, hogy egészen máshol végzi. Ő az a groteszk és mégis nagyszerű példa, mely meggyőzi a világot arról, hogy az akarat feltétlen érv. Mi, occidentális emberek, tudunk vitatkozni, érvelni és harcolni. Gandhi tud hallgatni és győzni. Nem ártana, annyi meddő napnyugati vita után, odakuporodni melléje a gyékényre, s megtanulni tiktát. Mert nem elég dacosan, nem elég makacson hallgatni. Eredménytel kell hallgatni. Ezt csak ő tudja, a fogatlan.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Kártérítési per a mesterségesen feljavított bor miatt

Érdekes per indult meg Bucurestiben. Az Uniunea Coloniale részvénytársaság keresetet adott be, amelyben a Zaporoszenko részvénytársaságtól 100 ezer lei erkölcsi és anyagi kártérítést követel. A keresetben a felperes cég megemlíti, hogy az alperes cégtől bedugaszolt üvegekben „Muscat Rose“ bort vásárolt. Egy hatósági ellenőrzés alkalmával, amikor az üvegeket kinyitották, megállapították, hogy a borban a törvényes rendelkezésekkel ellentétben égetett cukor található. Ezért kihágási jegyzőkönyvet vettek fel az Uniunea Coloniale-cég ellen és 10 ezer lei bírsággal sújtották. Az elítélt cég most beperelte azt a vállalatot, amelytől a bort vásárolta és egyrészt azt kéri, hogy az említett 10 ezer leies bírságot fizesse ki, másrészt pedig erkölcsi kártérítést is adjon. A keresetet az ilfovi törvényszék harmadik tagozata tárgyalja majd le.

Hazaérkeztek

a budapesti sportvonal utasai

Kilenc vasúti kocsi és hétszáz utas... kendőt lobogtatva, mosolyogva, avagy sirva bucsuztak el bat nappal ezelőtt az aradi állomáson. Az „Europa—Romania“ és a Wagons-Lits utazási-irodák utasai indultak a magyar fővárosba, hogy a szórakozási lehetőségek: sport, színház, a pesti éjszakai élet hullámaiban boldog ünneplésben elmerülhessenek.

Az Arad—Temesvári kirándulók vonata kedden délelőtt fél 10 órakor tért vissza az aradi állomásra. Az Europa—Romania utazási iroda (a Sándor-könyvkereskedésben) vezető főtisztviselője Grögl Anna és a Wagons-Lits kerületi felügyelője, Ponta Cornel vezetésével bonyolították le a hangulatos budapesti kirándulást. A két rendkívül rokonszenves főtisztviselő nemcsak szakavatott vezető volt, hanem általános közkezdveltségnek örvendő utitárs is. akik a figyelem és a kedvesség minden megnyilvánulásával varázsolták feledhetetlen uti élménnyé a budapesti kirándulást. A legmesszebbmenő kényelemről gondoskodott a két utazási iroda megbízottja és az utasok meglepedettségére már is kétségfelenül biztosítja az április 6-iki újabb budapesti kirándulás sikerét.

PASSIO-JÁTÉK

A gázmaszk fontossága

A gázálcok fontos szerepéről és azok használatáról beszél legközelebbi előadásában Olteanu Ilie kapitány, az aradmegyei légvédelmi iroda szakértő tanácsosa és vezetője. A gázmaszkoknak igen nagy szerepe van a légvédelemben. A légvédelem egyik leghatásosabb egyéni védekező eszköze a gázálc. A modern gázálc jelentéktelen súlya által könnyen hordozható és így mindig kéznél lehet. Most már nemcsak a katonaság van felszerelve, hanem a vállalatok is beszerzik alkalmazottaik számára. A gázálcok árát a lég- és tengerészeti minisztérium szabta meg, hogy mindenki részére előnyös módon beszerezhetővé tegyék. A gázálc maga három részből áll, amelynek mindegyikének igen fontos szerepe van. Abban az esetben, ha a birtokunkban levő gázálc megrongálódik, azt nyomokban az illetékes hatóságokhoz kell beszolgáltatni, ahol intézkednek a megrongálódott gázmaszk sürgős kijavításáról. Az érdekesnek ígérkező előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A magyar gyermekek arányszámának megfelelően létesítenek magyar tagozatokat az állami iskolákban

Az állam külön vizsga nélkül alkalmazza a tanítókat

Kolozsvár. Mint ismeretes, Dragomir Silviu kisebbségi miniszter nemrég az állami elemi iskolák kisebbségi tagozatainak felállítására ügyében közlést intézett a magyar és szász népközösségekhez. A magyar és a szász iskolákra vonatkozó szöveg nem volt teljesen azonos és esetleg félreértésekre adhatott volna alkalmat.

Dragomir kisebbségi miniszter és Pteancu tanügyi vezérfelügyelő a most folyó tárgyalások során leszögezték, hogy

a magyar tanítókat a szükséges létszám betöltésére nem külön vizsga alapján vszik fel.

Az állam csak felülvizsgálja, hogy képesek-e feladatuk betöltésére? Azt még nem lehet tudni, hogy hány új magyar nyelvű állami iskolát vagy iskolai tagozatot létesítenek és ennek következtében az átteendő kisebbségi tanítók szükséges létszámát sem lehet megállapítani.

Már áprilisban megkezdődik az összeírás. A magyar gyermekek arányszámát nem az iskolák jelenlegi létszáma alapján, hanem álta-

17 évig szenvedtem gyomor bajban...

mielőtt a Gastro-D-t használtam, írja többek között Rudnyámin Drágomir, Giera, Str. No. 110., jud. Timiş-Torontal, majd így folytatja:

...sziveskedjen sürgősen küldeni részemre két üveg GASTRO-D. gyógyszert, én már maguktól rendeltem és nagyon szépen köszönöm, mert jó lézsem magamat, 17 évig egyhuzamban szenvedtem gyomorbetegségben és most két üvegtől egészségesnek érzem magamat...

Fenti sorokhoz megjegyzésünk csak annyi, hogy a Gastro-D. kúra ajánlatos az összes gyomor- és bélbántalmak, székrekedések, valamint epe-, vese-, májbetegségek és emésztési zavarok eseteiben. Orvosok is ajánlják.

Gastro-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett CSASZAR E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Az aradi Dalos Kör tizenöt éves jubileuma

Március 19-én az aradi Minorita Kulturházban ünnepli az aradi Dalos Kör fennállásának 15 esztendő jubileumát. Másfél évtizede végzik lelkes odaadással nagy fontosságú kulturmunkájukat a Dalos Kör tagjai, akik a kiváló minorita-karnagy, Karácsonyi István vezetésével nemcsak a megye, hanem az országrész egyik legkiválóbb dalos egyesületévé fejlesztették az együletet.

A 15-ik évforduló megünneplésére már javában folynak az előkészületek. Gazdag, a legmagasabb művészi színvonalon álló műsort állítottak össze, amely méltóképpen keltheti fel az általános érdeklődést. A 15-ik évforduló alkalmával ünneplik meg még Borhegyi Károly alelnök 50 esztendő dalos jubileumát is. Az egyesület alelnökét, aki egy fél évszázadot töltött el a magyar dal és kultúra szolgálatában, meleg ünneplésben részesítik majd ezalkalommal. A március. 19-iki aradi dalos ünnepre a Romániai Magyar Dalosszövetség képviselőiben Aradra érkezik majd Inczedy-Joksmann Ödön országos elnök és Tárca Bertalan főtákar is, a kiváló erdélyi magyar dalszerző. A jubileumi ünnepség során a dalárda magyar dalokkal szerepel, ezenkívül Bajnok Anikó Chopin és Liszt zeneköltemények előadásával, Várfalvi Elza énekszámai, Ungárné-Eghy Ghyssa „Mater Dolorosa“ kifinomult mozdulatszerűségeket tolmácsoló tánca, Ungár Imre dr. hegedűszólója lesznek a

aradi színházban

jubileumi est fénypontjai. Különös érdeklődésre tarthat számot dr. Pazsitny Bonaventura minorita rendfőnök alkalmi beszéde, amelyet az egyesület 15 éves fennállásának ünneplése alkalmával mond el.

Lemondott

a Magyar Labdarúgó Szövetség elnöke

Budapestről jelentik: A Magyar Labdarúgó Szövetség elnöki ülésén Usetty országos elnök bejelentette, hogy lemondott ügyvezetői tisztségéről. A lemondást tudomásul vették s az ügyek vezetésének ellátásával Baria Sándort bízták meg.

CORSO-MOZGO 8, 5, 7.15 és 9.15

Charles Boyer egyetlen ideai filmje

„A mérég“

PARAMOUNT JOURNAL. SZINES MICKY M. UB

XII. Pius első üzenete a német nép számára

A Középeurópai Katolikus Kurir jelenti: A bécsi Kirchenblatt érdekes nyilatkozatot közöl dr. Theodor Innitzer bécsi bíborosérsek tollából, aki a pápaválasztásról emlékezett meg. Innitzer bíboros, a többi között, ezeket írja:

— Néhányórás konklávénál, amely valamennyi, hatvankét bíborost egyesítette, új pástort és atyát kapott Krisztus egyháza: XII. Pius. Amikor az első Urbi et orbi áldás után az új pápa magas és tiszteletet gerjesztő alakja, aki nek dicszellemtől vonásain ezeknek az óráknak komolysága és nagysága visszatükröződött, ismét megjelent a Vatikán tagjai között és mindenki felé szívélyes jósággal fordult, a legmélyebben átértékeltük, hogy XII. Pius személyében valóban a „Pastor Angelicus” adatott meg.

— Így, ha késő órákban is, úgy érzem, kötelességem kedves híveimnek a hazában azokat az első szavakat továbbítani, amelyeket XII. Pius közvetlenül a választás után a bíborosok első hódolata alkalmával német nyelven hozzám intézett. Ezek a szavak örömteli üzenetet jelentenek számunkra, német katolikusok számára, de az egész német nép számára.

— Egész szeretetem és gondom — mondotta a Szentatyá, — a német népé! Első atyai áldásom az önök egyházmegyei klérusának, szerzeteseinek és valamennyi katolikusának szól! S egy külön áldásteli üdvözlöt valamennyi kedves német gyermeknek!

— Mi pedig — fejezi be nyilatkozatát Innitzer bíboros, — Szentatyánknak, aki rendkívül nehéz terhet vett vállaira, gyermeki hűséggel köszönjük ezt az atyai szeretetet és pástori gondosságot és az egész katolikus világgal együtt küldjük imáinkat az ég felé: az ég áldja és óvja őt!

Londoni katolikus körökben nagyon érdekes hírek keringenek szájról-szájra, amelyeknek hitelességét e pillanatban itt nincs módomban ellenőrizni. A leginformáltabb körökben erősen hangoztatták azt a hírt, hogy

XII. Pius pápa egyetemes zsinatot akar egybe-

hívni, illetve az 1870-ben megszakított vatikáni zsinat folytatására, illetve befejezésére gondol. Ha a zsinat kihirdetése valóban megtörténik, ezen a páratlan nagyarányú katolikus tanácskozáson valamennyi bíboros érsek és püspök részt fog majd venni. A Rómában zsinatra jöhető különböző nemzetiségű magasrangú egyházi méltóságok számát tizenháromezerre becsülik.

Az egyetemes zsinat összehívásának állítólag az az oka, hogy

a pápaválasztás előtt a német és különösen az amerikai bíborosok bizonyos egyházpoltikai kérdések és reformok tisztázását tartották szükségesnek.

Az új nemzetközi és politikai események új kezdeményezést és politikát követelnek az egyháztól.

Ezt a páratlanul nagy tanácskozást a hírek szerint a Szent Péter-templomban tartanák, amelyet erre a célra ideiglenesen átépítenének, illetve átrendeznének.

Angol katolikus körök szerint ez a nagyjelentőségű egyházi összejövetel már befejezett tény és

Vatikán illetékes hivatalaiban a szervezési munkálatokat már meg is kezdték.

Ugyancsak megbízhatónak látszik az a hír is, hogy XII. Pius pápa a legközelebbi hetekben a titkos konzisztórium ülésén új kardinálisokat kreál.

Mint köztudomású, a bíborosok száma hetven lehet, de a legutóbbi eset az, hogy a hetven bíborosi kalapot szétosztatták. Jelenleg XII. Pius pápa megválasztása által ismét egy bíborosi méltóság felszabadult. A gazdátlan bíborosi kalapok száma így kilencre növekedett. A bíborosi kinevezésekkel kapcsolatos hírek között a legérdekesebb az, hogy az Istenben boldogult XI. Pius pápa kívánsága szerint

két új angol bíborost kreálnának Rómában.

A két új angol bíboros közül az egyik állandó tartózkodási helye Rómában, illetve a Vatikánban lenne. Ezekben az angolszász körökben tudni vélik azt is, hogy Amerika is kapna még egy bíborost.

Azonban az újonnan kinevezendő amerikai bíboros szintén Rómában tartózkodna. A katolikus egyház római zsinatát amilyenre befejezett ténynek tudják Londonban, hogy állítólag

azok a bíborosok és püspökök, érsek és metropoliták, akik a pápaválasztásra távoli országokból utaztak Rómába, — egyelőre nem mennek haza.

E szenzációs hírekkel kapcsolatosan még csak azt kell megemlíteni, hogy a londoni diplomáciai körökben is megerősítették ezeket a Rómából érkező nagyfontosságú híreket.

824

MÉGSZERELVE

KIVÁLO

MINOSEGU

TELEPE

SZUPER

S14

904

MÉGSZERELVE

TELEPE

SZUPER

Siera RADIO

A VILÁGUR ARANYKAPUJA

BÉLSZERELVE A HÍRES PHILIPS MINIWATT LAMPÁKAL

Lerakat: **Sándor Iván Co. rádióüzlet** Arad, Bu. ev. Reg. Maria 18. TELEFON: 11-32.

A romániai Magyar Népközösség célszerű megszervezését sürgetik a székelylakta vidékek

Előterjesztés a Nemzeti Ujjászületési Front magyar alosztályához — Brassó, Csík, Háromszék és Udvarhely megyékben kívánják, hogy a székely lakosság helyi viszonyait úgy gazdasági, mint művelődési téren behatóbb figyelemben részesítsék

Tusnádról jelentik: Brassó, Csík, Háromszék és Udvarhely megyékből vasárnap Tusnádfürdőn a Nemzeti Ujjászületési Front és a Magyar Közösséggel kapcsolatos szönyvegen levő és egyre sürgetőbb kérdések

megbeszélésére 33 tagból álló baráti társaság gyűlt össze az Ujságírók Házába.

A baráti társaság megbeszéléséről az alábbi tájékoztatót adták ki:

Tusnádfürdőn az Ujságírók házában folyó hó 12-én a Csík, Háromszék, Brassó és Udvarhely vármegyék-ből összegyűlt baráti társaság a Népközösség szervezésének székelyföldi vonatkozásaival foglalkozott. Szükségét látta annak, hogy levélben kéri fel a szervezeti szabályzat előkészítő bizottságát az elnökségen keresztül a szervezeti szabályzat tervezetének mielőbbi elkészítésére. Együttal annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a szabályzat-tervezetet a bizottság juttassa el a székelyföldi városokba, a gyakorlati alkalmazás szempontjából való tanulmányozás és észrevételezés végett.

Csík vármegyére vonatkozólag alapos felkészültséggel kidolgozott előterjesztést juttattak el az elnökséghez, hogy a szervezeti-szabályzat megalkotásánál figyelemmel lehessenek a különleges helyi viszonyokra is. Az előterjesztésnek az egész Székelyföldre vonatkozó részéhez a más vármegyékből megjelentek is csatlakoztak.

A szovjet árlejtést irt ki a távolkeleti halászlati engedélyekre

Tokióból jelentik: (Rador). A külügyminisztérium ma hivatalosan értesült arról, hogy a szovjet hatóságok Vladivosztokban szerdán megkezdtek a szovjet vizeken levő 293 halászlati zónának bérbeadására vonatkozó árlejtési tárgyalásokat. A Domei japán távirati-iroda közli, hogy Japán nem vesz részt az árlejtésben és reméli, hogy a halászlati kérdésben megegyezést teremthet Szovjetországgal.

Nyakfájdalmak

Nyakfájdalmait hűles idézte róla.

Semmi sem szünteti meg gyorsabban a ezt bajt, mint egy energikus Carmo.*-os bedörzsölés.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meg-hűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgönycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei   Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 „   Egy hónapra 70 „

Márciusi hó...

Szerdán reggel havazni kezdett. Nagy helyekben, eleinte ritkán, azután sűrűbben, végül meglát ritkulva szállingózott a hó, a márciusi hó. Még csak sár sem lett belőle, valahogy semmi se lett, mielőtt a földre ért volna, elveszett — helyesebben átalakult, hiszen tudjuk, hogyne tudnánk, hogy semmi sem vész el a természetben. Pedig milyen kár, milyen sajnálatos, hogy nem jutott ebből a babonáshírű, csunyákat szepítő kútból nekünk és egész vértőlbarázdált, löporüsttől tele, megszabdaltábrázatu földiünknek legalább egy jó mosakodásra való, Meanyire rántkért volna a megszépülés, a megonyhulás, a zord harcasság eltüntetése, amire ugy látszik igazán csak a márciusban esett, tiszta hó lenne a hatásos csodaszer. Mert hiába való, ugy látszik, minden politikai kozmetika, fiábaváló és emberiség hemlokát barázdáló ráncok elvasalására való törekvés, hiába a fest tartását súlyosan átalakító legyverték-csökkenését célzó minden próbálkozás. Nem merünk a tükörbe nézni, mert gázálarc és ez alatt halálfej vigyorog ránk, nem merünk embertársaink szemének tükörében fürkészni, mert gyilkos veszedelmek acsarkodnak felénk. És ezért nagyon sajnálhatjuk, szomorúan panaszkodhatjuk a márciusi hó hullásával kínálkozott alkalom elmúlását. Hiszen már csak csodaszerekben bízunk, a mesék csodáiban, ha még olyan valószínűtlenek is ezek a mesék. (b. k.)

— **IDŐJÓSLAT.** Az időjárásban változás nem várható.

— Zürich tőzsdezárlat: Páris 11.65, London 20.61 és fél, Newyork 439.75, Brüsszel 74.02 és fél, Milánó 23.13, Berlin 176.35, Prága nincs jegyezve, Varsó 83, Belgrád 10, Bucaresti 337.

— **A németek elkobozták a Habsburg birtokokat?** Berlin. A német birodalmi kormány rövidesen törvényt ad ki, amelynek értelmében az összes Habsburg-birtokokat és ingóságokat elkobozza a német állam javára.

— **Új magyar titkos tanácsosok.** Magyarország kormányzója dr. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, országgyűlési képviselőnek, vitéz Bartha Károly m. kir. tábornagy, honvédelmi miniszternek, vitéz Keresztes-Fischer Lajos m. kir. altábornagynak, a kormányzó főhadsegédének, gróf Széchenyi Viktornak, Fejér vármegye és Székesfehérvár szabad királyi város főispánjának és nagybányai Horthy Jenőnek a háza szolgálatában szerzett kiváló érdemeik elismeréséül a magyar királyi titkos tanácsosi címet adományozta.

— **Temestartomány is kétszáz százalékra emelte fel a járulékos pótdadót.** Temestartomány királyi helytartóságának pénzügyi szolgálata most állította össze az új költségvetést, amely a járulékos pótdadó emelését is tartalmazza. Ez a járulékos pótdadó természetesen csak azokra kötelező, akiknek fizetniük kell ezt az adóment és nem laknak városban. Érdekes, hogy Aradváros vezetősége elsőnek élt az egész országban a járulékos adónak pótdadóval való emelésére vonatkozó lehetőséggel.

— **Öngyilkos budapesti táblabíró.** Budapestről jelentik: Andrasik István dr. táblabíró az Angyal-uca 3. szám alatt levő lakásának harmadik emeleti ablakából az udvarra vetette magát és meghalt. Az 52 éves táblabíró szívbalaja miatt követte el öngyilkosságát.

— **Elvesztette szemvilágát Reményik Sándor.** A neves erdélyi költő. Budapestről jelentik: Reményik Sándort, az ismert nevű erdélyi magyar író kedden reggel beszállították a Romaneli-úcai állami szemkórházba. Az írón szemoperációt végeztek és a megsérült másik szemét is eltávolították. Reményik Sándor szemérvülése 15 esztendőre nyulik vissza és a költő írót azóta szenvedte át a bizonytalanság éveit. Ma befejeződött tragédiája s Reményik Sándor a teljes bizonytalanságnak szomorú végzeté bont.

— **Szerencsétlenség az aradi pályaudvaron.** Rendkívül súlyos szerencsétlenség történt az elmúlt éjszaka 11 óra tájban az aradi pályaudvaron. Egy tolató szerelvény, amelyet Rusu Constantin vezetett, elütötte Martin Ilie vasúti fékezőt, aki súlyos sérüléseket szenvedett. Az elgázoltat a központi kórházba szállították. A szerencsétlenséget közölték a rendőrséggel is, ahonnan megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy azért kit terhel a felelősség.

— **Capablanca hercegnőt vette feleségül.** Newyorkból jelentik: Elktonban Jose Capablanca, a volt sakkvilágbajnok, nőül vette Chagodalí Olga hercegnőt. A bajnok polgári foglalkozására nézve a kubai külügyi hivatal hírszerző szolgálatának főnöke.

— **Az aradi társadalombiztosító új ideiglenes vezetősége megkezdte munkáját.** Az aradi betegsegélyező pénztár új ideiglenes bizottsága szerda délután fél 5 órakor tartotta meg alakuló ülését, amelyen Ga. alnótu vezérfelügyelő-elnököt. A gyűlésen megválasztották az ideiglenes bizottság elnökét és alelnökét. Az elnöki tisztséget Rafiroiu Remus mérnökkel töltötték be, míg alelnökké Filipas Ionelt választották. A bucuresti-i vezetőségbe aradi tagokként Rafiroiu Remus mérnököt és Vostinar Gheorghet választották meg. Az ülésen elhatározták, hogy a közeljövőben újabb összeívetelt tartanak és azon körvonalazzák az új munkaprogramot.

— **Egy bacauji cipésmester valódi Stradivarius-hegedűt talált a padlásán.** Bacauból jelentik: Egy Costea Petrescu nevű szegény cipésmester padlásán keresgélve, porlepte hegedűre talált, amint évekkel ezelőtt egy adósa adott neki zálogba. Petrescu a hegedűt szakértőhöz vitte, aki megállapította, hogy a hegedű valódi Stradivarius. Az óriási értékű zeneszerszámot a bacauji múzeumban helyezték el, amíg vevő nem akad rá.

A legjobb szabású ruhák

RENDY ariszabónál

Piata Avram Iancu 21.

— **Besurranó tolvajlás.** Kovács Mária aradi lakosnő bejelentette a rendőrségen, hogy meglop-ták. Valaki távolléte alatt behatolt a Bratianu-uca 16. számú házban levő lakásába és az egyik szekrényből pénzt zsákmányolt. A tettes kézrekerítésére megindult a rendőri vizsgálat.

Ha szép, elegáns tavaszi kabátot és öltönyt akar-csináltassa meg a

„LORD” URIDIVAT SZABÓSÁGÁNÁL

Arad, Bul. Regina Maria 2-4, Neuman-palota.

— **A Bata-cég Kárpátalján gyárlétesítés céljából földbirtokot vásárolt.** Máramarosziget. A csehországi Bata cipőgyár igazgatósága Ruszinszkóban nagy gyáruzetemet létesít és e célból Huszt közelében Urmezón körülbelül 400 hold terjedelmű földet vásárolt. Az üzletkötés már meg is történt és hír szerint, még ez év folyamán az építési munkálatokat is megkezdik.

— **Az adós páciensek házat építettek orvosuknak.** Newyorkból jelentik: Ebon McGregor lemongrovi (Kalifornia) orvos felszólította ötven betegét, akiktől képtelen volt orvosi tiszteletdíját behajtani, hogy adósságukat építőanyagokkal és munkával természetben törlesszék. Az ötven adós az orvos telkén szép kétemeletes házat épített, a melybe dr. McGregor most költözött be családjával együtt.

A kellő pillanat

— **Emlikém, elfelejtetted megtölteni a revolvert, elhoztam neked a töltényeket.**

Rejtvénypercl

Sokan vagyunk aram, sokan

A napokban találkoztam egy osztálytársammal. Elbeszélgettünk a régi jó időről, mint az ilyenkor szokás. Eszünkbe jutott, hogy milyen csaldáisan élt a nyolc osztály. Mindenki mindenkit ismert és szeretett. Pedig jó egynehányan jártunk a gimnáziumba, ugyanis minden osztályban pontosan 40 tanuló volt. Aki az első osztályba beiratkozott, az végig járta a nyolc osztályt.

Egyszerre csak azt kérdezte a barátom: — Mondd, ki tudná-e fejből számítani, hogy a nyolc év alatt összesen hány iskolatársal ismerkedtél meg?

Őn mennyit mondana?

(Megfejtése lapunk más helyén elrejtve található.)

— **Magyar tanítónőt neveztek ki egy hánsági községbe.** A temesvári tanfelügyelőség Auréliánára a magyar-román vegyes állami elemi iskolára eddig is létező, de voltaképpen nem működő magyar tagozata tanítónői állásába a súlyosan megbetegedett Savulescu Anna helyébe helyettes tanítónői minőségben Mesterházi Nagy Edit okleveles tanítónőt nevezte ki. Mesterházi Nagy Edit temesvári származású édesatyja, Mesterházi Nagy Gyula nyugalmazott állampénztári tanácsos a Blaskovits-telepi magyarság közmegegyezésnek örvendő és kipróbált vezetője. A magyarság körében a kinevezés azért kelt különös örömet, mert az új rendszer alatt ez az első ilyenemű in tézkezés.

— **Késelés Gáiban.** Orga Gheorghe, Justineanu-uca 75. szám alatt lakos feljelentést tett a gáji rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszaka folyamán az uccán rátámadt és minden indok nélkül megkéselte. A merénylő kézrekerítésére megindult a rendőri vizsgálat.

— **Aradi urlasszony a bucuresti rádióban.** Russu Irina, ismert aradi urlasszony énekesnő március 21-én este 7 óra 15 perkor a bucuresti rádió mikrofoja előtt énekelt. Műsora a következő: Saint Saens: Delija áriája, Caccini: Amarilli, Grecsaminov: Bölcsodal, Rubinstein: Melódja, valamint Montia aradmegyei zeneszerző két dala.

— **At kell szereltetni a bérgekocsik díjazásbásmérő óráit.** Ismeretes, hogy a városvezetőség illetve a városi ármeghatározó bizottság még hó napokkal ezelőtt 20 százalékkal leszállította a bérgekocsik viteldíját. Mivel az új díjtélmérő órák beszerzésével, illetve a régi órák átszerelésével járó költségektől meg akarták kímélni a bérgekocsik tulajdonosait, a díjleszállítást úgy vitték keresztül, hogy minden bérgekocsiban táblát kellett kifüggeszteni azzal a felirással, hogy a viteldíjból — amelyet a géphez szerelt óra mutat — 20 százalék leszámítandó. Ezzel a rendszerrel kapcsolatosan több panasz érkezett a városvezetőséghez, mivel többiben a kocsivezetők s a közönség közötti nézeteltérésre adott okot. Eppen ezért a városvezetőség most elhatározta, hogy a bérgekocsitulajdonosokat új díjmérő órák felszerelésére, vagy a régi óráknak megfelelő módon való átalakítására kötelezi. Ertesülésünk szerint rövidesen intézkedés történik ennek gyakorlati keresztvitelére.

A fáradtságot az izmokban felhalmozott mérgek okozzák. Diana sóborszesz bedörzsölés fel-
élenkíti.

— **Sorozások Aradmegyében.** Az Aradmegyében működő sorozó bizottság április 13-tól a szentannai községhezán működik. A bizottság előtt az alábbi falvakban lakó 1918-ban született hadkötelesek kell megjelenjenek: 13-án: Komlós, Olari, Mácsa, 14-én: Caporal Alexa, Alsósimánd, Felsősimánd, Ujzimánd, Zimándköz, Andrei Saguna, Sinteamica, 15-én: Szentanna, Szentmárton és Zaránd községben lakóknak kell a szentannai községhezán működő sorozó bizottság előtt jelentkezni.

— **Ha belel el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodik azonnal a természetes „Feroac Iózsse” keserűvizhez, mert ez már csekély, alig egy pohárral mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen tisztítja ki az emésztés utját s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.**

— **6.600.000 frank értékű ékszer loptak el egy angol milliomas feleségétől.** Párisból jelentik: Amerikai méretű ékszerrelás foglalkoztatja Páris és Neuilly rendőrségét. Egy híres angol multimilliomos bankár, Reginald Fellowes, feleségének hatmillióhatszázezer frank értékű ékszerét lopták el ismeretlen tettesek Neuillyben.

Uj rendszer az ifjuság nevelésében

A nemzetnevelésügyi minisztérium, az Ország Öre intézmény, a Társadalmi Szolgálat, valamint a katonai előképzés intézményének megbízottai március 6-án nagyfontosságú ülést tartottak, amelyen a következő együttműködésre vonatkozó szabályzatot dolgozták ki:

1. Az ifjuság nevelését, fiuknál a 18-ik életévig, leányoknál pedig 21 éves korig az Ország Öre látja el. Semmilyen más intézmény nem felelhet ki ilyen természetű tevékenységet és hatáskörét nem terjesztheti ki erre a térre.

2. Nagy nemzeti ünnepeket a helybeli hatóságok, mint a kormány képviselői rendezik meg. A rendezésnél közreműködnek az összes intézmények. Az iskolák növendékei részére az iskolák és az Ország Öre rendezik az ünnepeket. A katonai előképzés intézménye a 18 életévet betöltött ifjak bevonásával, a Társadalmi Szolgálat pedig a fenti intézmények keretein kívül levő ifjakkal rendezi meg a nemzeti ünnepeket.

A szokásos ünnepeket egymástól függetlenül, mindegyik intézmény saját hatáskörén belül rendezi meg, közösen csak előzetes megbeszélés alapján. Az Ország Öre vezetősége megállapodott a nemzetnevelésügyi minisztériummal, hogy az iskolai ünnepeket mindenkor ez az intézmény rendezze meg.

3. Az országörök társadalmi terepszemlét és tevékenységet csakis pedagógiai szempontból végezhetnek. Ezt pedig azért, hogy közvetlenül megismerjék a család, főképpen pedig az ifjuság szociális viszonyait.

4. Ami a környezettanulmányozást illeti, az országörök csak a Társadalmi Szolgálattal karöltve megállapított programot dolgozzák ki.

5. A kulturális otthonokban a gyermekek, ifjak és felnőttek munkakörét illetően az iskola, az országör intézmény és a katonai előképzés intézmény igazgatósága, illetve vezetősége van hivatva dönteni. Az otthonok tanácsában helyet foglal az országör és a katonai előképzés parancsnoka, akik együttesen állapítják meg az együttműködési módokat.

6. Azokban a helységekből, ahol ugynevezett „arcas” és „soimii” szervezet van, a működési programot a hagyományok figyelembevételével a nevezett intézmények vezetőségei dolgozzák ki.

7. Az együttműködési kapcsolatokat a vezetőség állapítja meg, mindegyik vezetőség megtartva önállóságát és függetlenségét.

8. A tantestületek tagjai, akik az országör intézmény keretein belül működnek, szabad idejükben más intézményekben is tevékenykedhetnek, de fő elfoglaltságukat a tanításon kívül az országör intézménynek kell képeznie.

9. Összejövetel alkalmával a vezetőségek kölcsönösen meghívót küldenek a társintézmények vezetőinek.

10. A katonai előképzés ifjak csütörtök kivételével strajer programot kötelesek végezni. Csütörtökön viszont előképzés gyakorlaton vesznek részt. Egyenruhájuk ugyanolyan, mint az országöröké, balkarjukon viszont premilitar jelvényt kötelesek viselni.

11. Iskolás növendékeket a strajerán kívül más intézményekben nem foglalkoztathatnak. Erre csak a nemzetnevelésügyi minisztériumnak és a Straja Tarii intézménynek van joga.

12. Az üléseken megállapított együttműködési szabályzatot a fenti intézmények vezetői kötelesek tiszteletben tartani, hogy ezáltal a harmónikus együttműködés biztosított legyen.

A szabályzatot a nemzetnevelésügyi minisztérium nevében Petre Andrei miniszter, a Straja Tarii Sidorivici Gh, Teofil őrnagy, országos parancsnok, Banu G. dr. és Skelety tábornok írták alá.

— EINSTEIN PROFESSZOR UJ FELFEDEZÉSEI. Newyorkból jelentik: Einstein professzor a relativitás-elmélet világhírű tudosa közölte, hogy sikerült az általános nehézkedés új magyarázatát találnia és fölfedezte a nehézkedésnek az elektromossággal és a mágnességgel való kapcsolatát.

SÁMSON
URISZABÓ
Strada ALEXANDRI
Tavaszi divatujdonságai
beérkeztek

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

— Megalakítják a hivatásos újságírók testületét — jelentette ki Titeanu miniszter. Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi és iparkamara dísztermében tartották a hivatásos újságírók közgyűlésüket Vartei Nicolae elnöke alatt. Az elnök jelentése felolvasása és elfogadása után Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter beszélt, aki kijelentette, hogy a kormányynak gondja van a sajtóra és az újságírókra és hogy az újságírók érdekeit szolgálják. Ralea miniszterrel egyetemben elhatározták, hogy megalkotják a hivatásos újságírók testületét, amely az alkalmazott és a munkaadó közötti konfliktusoknál élvezzi a munkaiügyi törvény és a céhtörvény által biztosított összes előnyöket. Végül Vartei elnök bejelentette, hogy az egyesület a Prahova völgyében üdülőházat vásárolt tagjai számára. Az új vezetőség megválasztása következett ezután a napirenden. Az új vezetőség elnökévé Ion Vineat választották.

Bársony kötöttáruháza a Neuman-palotában!

— NYERTES SORSJEGY-SZÁMOK. Lei 1.000.000. — nyert No. 11348. 12367. 36957 44357. 88778. Lei 200.000. — nyert No. 37552. 41371. 41972. 46278. 67925. Lei 100.000. — nyert No. 7758. 9427. 20095. 32731. 33389. 35318. 38888. 39084. 43720. 45881. 49423. 51261. 54120. 54712. 57268. 64955. 65454. 66578. 68040. 72472. 75372. 75964. 78009. 79127. 83311. 87964. 88152. 89395. 96530. 97663. Nyertes végződések: 01. 08. 18. 32. 41. 48. 65. 66. 71. 90. Mellék-sorsjegyeknél 1.000.000 lejt nyert No. 169621. 170306. 279938. 305826. 325722. 621047. 693332. 778670. 772462. 776771. 100.000 lejt nyert 107355. 170828. 222569. 229879. 243516. 334046. 436373. 543684. 606812. 899623. Nyertes végződések: 042. 090. 146. 167. 168. 208. 234. 268. 343. 352. 353. 389. 498. 581. 645. 772. 795. 925. 937. 978.

Házulajdonosok figyelmébe

az új törvény előírásai szerinti zománcozott

„APARTAMENT Nr” lakástáblák Csáky vésnőknél

Str. Bratianu 9. szerethető be olosó frón

— Kispeszt—Bocskai 3:0 (1:0). Budapest. A Kispeszt—Bocskai nemzeti bajnoki mérkőzés eredménye 3:0 (1:0).

— Koszorumegváltás. Rózsa Géza elhatározása alkalmából Himler Sándor Newyork, 1000 lejt adományozta a szeretetház javára.

— Kedvezmény a Kölcsey Egyesület vasárnapi előadására. Bucsuzik a téli idő a Kölcsey Egyesület köznevelődési életében is: vasárnap délután lesz az utolsó felolvasó ülése a Kulturpalota nagytermében. Irodalmi előadások, zene, tánc és ének gazdag műsora hívja a tagok nagy közönségét a magyar összejövetelre. A tagok bizonyára ezuttal is sokan fogják meghallgatni a választékos műsort, de a rendező egyesület sokakra számít a magyar társadalom új nemzedékéből is, akik még nem tagjai. Az utonnan jelentkező tagoknak kiadja már most a december végéig érvényes új félévi igazolványt, mely a mostani évad záró előadásra is érvényes belépti jegy. Hogy a jelenkező új tagok elkerüljék a vasárnapi torlódást a kulturpalotai pénztárnál, a Kölcsey Egyesület elnökségének kérelmére Sándor Ferenc könyvkereskedése szíveségből minden nap kiadja a most vasárnapot is érvényes július—decemberi tagigazolványt. Ezek az új tagok éppen úgy ingyen használják a Kulturpalota kölcsönkönyvtárát, mint a régiek.

— Elveszett egy nyolchónapos német farkaskutya. „Nero” névre hallgat. A becsületes megtaláló vigye el a kutyát az aradi csendőrszárnyparancsnokságra, ahol jutalomban részesítik.

— Rágalmazás miatt nyolc hónap! fogházra ítélték Dobrota székelyudvarhelyi újságíró. Székelyudvarhelyről jelenik: Többször foglalkoztunk már lapunkban Dobrota Octavian székelyudvarhelyi újságíró személyével, aki azzal igyekezett feltűnési kelteni, hogy állandóan magyarellenes cikkeket írt és megbontotta a székely város békéjét és nyugalma. Egyik, évekket ezelőtt írt cikke, melyben azt indítványozta: rendezzenek Szent Bertalan-éjt a magyarok számára, bejárta az egész romániai sajtót s mindenütt nagy felháborodást keltett. Most azt jelenik Székelyudvarhelyről, hogy egyik sajtóperében elítélték D. Steiánescu, az udvarhelyi törvényszék elnöke jelentette fel Dobrotát rágalmazás miatt. A brassói törvényszék előtt megtartott tárgyaláson be is bizonyosodott Dobrota állításainak valótlansága. A törvényszék az újságíróat nyolc hónapi fogházzal sújtotta, ezenkívül kötelezte ötezer lei pénzbüntetés, ezeröttszáz lei ügyvédi és ötszáz lei eljárás költség megfizetésére.

— A „Vasárnap” új száma. Az aradi Kölcsey Egyesület munkásságának egyik vonzó oldalát mutatja be a „Vasárnap” legújabb számában Bérczy Lajos: a Kölcsey Egyesület és a magyar ifjuság című értekezésében. Muckermann Frigyes római egyetemi tanár a nemzeti és vallási bolsevizmusról ír. Künnle Ilona az Erdélyi Kar tolikus Nőszövetség tevékenységét ismerteti. Pierre Delattre francia újságíró-pap érdekes adatokat közöl XII. Pius németországi tevékenységéről, ahol a Szent-Atya éveken keresztül mint pápai nuncius működött. Nyisztor Zoltán a kivándorlás problémájával foglalkozik és frappáns kritikát hoz Kovács Imre legutóbbi, inkriminált könyvéről. Érdekes közleményeket hoz a lap XI. Pius pápa és a kisebbségek. A keresztény unió legújabb problémáit. A statisztika mint pályaválasztási tanácsadó. A pápai nemzetközi akadémia működése. A müncheni egyetem teológiai fakultásának bezárása. Höfnerke és a hét törpe filmen. Nagylelkűség — vagy becsületbeli kötelesség-e az egyház állami támogatása népnevelő és különösen ifjuságnevelő munkájában? címen. Vezetőhelyén XII. Pius pápa két képét és szavait közli a „Vasárnap” az emberi személy méltóságáról és jogairól, az egyéni, családi és társadalmi kötelességek teljesítésében. Az irodalmi részben Dezsényi Béla karcolata (Habemus papam), Hallósy Márta (Aranyfónlon) és Balásházy Péter novellája (Publi), Erdélyi József, Pusztai Sándor, Nagy Méda, Eröss Alfréd, Mészáros János versei, ifj. Ambrózy Ágoston sikerült francia műfordítása (Francis Jammes költeményeiből) emelk a legújabb szám vonzóerejét, melyet kölvvkrítika és Világkrónika zár le. Ez a szám utabb tanbizonyosága annak a lelkes munkának, miért gondnak amellyel a lap szerkesztősége a „Vasárnap”-ot az erdélyi magyar élet és irás élvonalára emeli. A gyermekmelléklet cyanánt husvitra megjelenő Kis Vasárnap iránt máris megérdemelt érdeklődés nyilvánul meg a kisebbségi szűk körében. A „Vasárnap” előfizetése félévre csak 120 lejt példányonként 12 lejt. Megrendelhető a kiadói hivatal útján, Arad Str. Bratianu 2-4. Telefon 27-01.

— Ismét bebizonyosodott a Goldschmidt Bank hagyományos szerencsésje! Az osztálysorsjáték mai húzása az egymillió forintnyereményt ismét a Goldschmidt Bank szerencsés vevőjévé nyerték. — A 44357. számú sorsjeggyel. — A főnyereményt négy szerencsés nyerte, akik közül az egyik egy köztisztviselőben álló román ur felesége, a másik nyertő egy előkelő román család férfitagja, a harmadik nyertő egy pincér, míg a negyedik egy özvegyasszony. Ezenkívül még két darab 100.000. — lejes nyereményt húztak ki a Goldschmidt Banknál, az egyiket a 49423., a másikat a 83311. számmal.

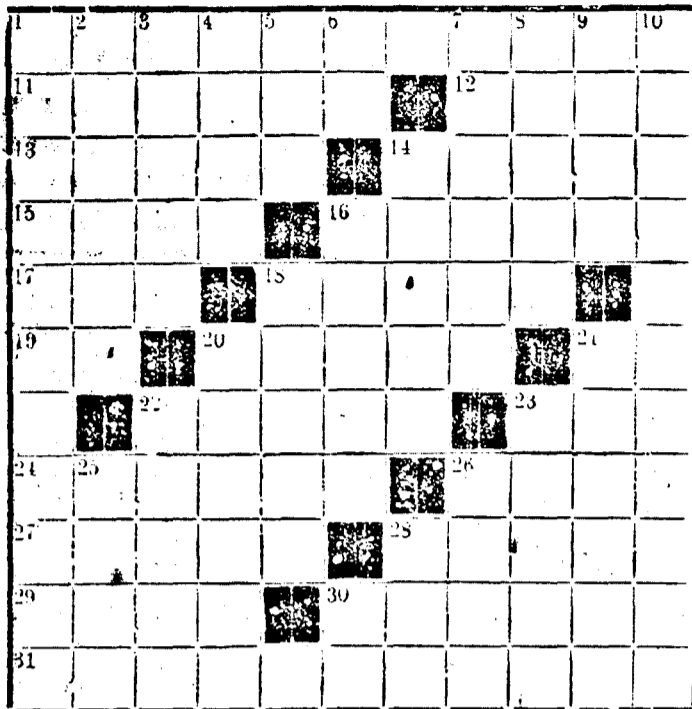
— Sikeres kamara-zene-est a zsidó kulturháza. Nagy érdeklődés mellett tartották meg szerdán este 9 órai kezdettel az aradi Zsidó Kulturháza kamara-zene-estet, amelynek műsorán Schaten—Epstein—Freiman trió és Kardos Marika szerepeltek Mozart, Scarlatti, Chopin és Mendelssohn művekkel. Az előadók, akik kiváló zenekultúrával rendelkeznek, hatalmas sikert arattak és a meglepetlen nagyszámú közönség erős tapsal adott kifejezést elismerésének.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
FÖLDES gyógyszerész, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszerész, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszerész, Piata Avram Iancu

SCALA NAGYFILMEK SZINHÁZA / TELEFON: 20-10.
M A P R E M I E R !
RAMON NOVARRO „A SEJK”
keleti tárgy világfilmje FOX JOURNAL. 5. 7. 15. 9. 15

Husvétii rejtvény derby pótvizsga I.

Ezt a rejtvényt csak azok a pályázó előfizetők írják meg és küldik be a fenti címszallag melléklésével, kik a Husvétii rejtvényderby I. és II. sz. rejtvényeit nem fejtették meg, illetőleg azokat beküldeni elmulasztották.

Meglejtésül a vízszintes: 1., 31. és a függőleges: 1., 10. sorok küldendők be.

Vízszintes sorok: 1. Vezető személyiség, előkelőség 11. Szerelmesnek szól. 12. Hölgy — idegen szóval. 13. Házasság is, kártyajáték is ez. 14. Ugy megy be a moziba, hogy egy vasat sem fizet. 15. Volt aradi színész név keresztnéve. 16. „Goriot apó” szerzőjének keresztnéve. 17. Friss, harmatos. 18. Spanyol hegedűművész és zeneszerző. 19. Vonó eleje. 20. Tengeri gangster. 21. Fonetikus hár. 22. Az ókori Róma szabónak remekei. 23. Filmszínész keresztnéve. 24. Fogához veri a lejt. 26. Hangszóra mondják. 27. Fal nem eszik. 28. Elvisejt textilmű. 29. Almáiról híres. 30. Cipel. 31. Hivatalnok.

Függőleges sorok: 1. Népi kultúra. 2. Tulzattan szolgálatkész. 3. Föld — idegen nyelven. 4. Dán női név. 5. Német helyhatározó. 6. Lám! 7. Engem bámul. 8. Kártya kifejezés. 9. Cupidónak is hívják. 10. Falusi notabilitás. 14. Fizetési kötelezvények. 16. Ennél nincs biztosabb. 18. A tulzattan lelkiismeretes diák teszi. 20. Éhen — az egyik fele. 21. Produkció előtt teszi a cigány. 22. Hangosfilm márka. 23. Világ — Párisban. 25. Totalizátor és tőzsdei kifejezés. 26. Fűszer. 28. Francia király. 30. „A nyomorultak” szerzőjének monogramja.

Beküldési határidő 1939. március 21. délután 6 óra.

SPORT KOZLONY

A meglepetések miatt:

Gyenge pontszámmal zárult a harmadik-heti tippverseny

Siclován Demeter huszonkét ponttal nyerte az első díjat

Az AMTE harmadik heti versenye aránylag gyengébb ponteredménnyel zárult. Ennek fő oka abban keresendő, hogy több meglepetés volt. Az első két meglepetés már szombaton mutatkozott, amikor a Juventus a Victoriával döntetlenül játszott és a Sportul Studentesc otthonában kikapott a Carpatitól. Vasárnap az eltemetett Rapid támadt fel és vert rá a Tricolorra és sajnos mind a két aradi csapat vereséget szenvedett. Így azután itt is — ott is pontot vesztek a tippelők... A heti nyertesek névsora a következő:

1. Siclován Demeter 22 ponttal: bérlet az AMTE összes tavaszi mérkőzéseire.
2. Boldor Béla 20 ponttal: 250 lei kp.
3. Németh József 20 ponttal: 6 személyes vízeszkészlet a Szabó Albert-cégtől.
4. Stali 19 ponttal: egy nagy celluloid-tálcza a „Practica”-cégtől.
5. Windholz Tamás 18 ponttal: 100 lei kp.
6. Kurunczi Jenő 18 ponttal: egy tubus fogpaszta, pudr, szappan a Vernier-cégtől.
7. Deutsch József 18 ponttal: két páholyülés a Corso-moziba.
8. Fekete Ferenc 18 ponttal: két páholyülés, a Sc-

la-moziba.

9. Bartelme János 17 ponttal: két páholyülés az Urania-moziba.
10. Oláh János M. 17 ponttal: 50 lei kp.
11. Diósszilágyi Z. 17 ponttal: egy tribünjegyzék a Gloria-AMTE mérkőzésre.
12. Schaeffer György 17 ponttal: egy tribünjegyzék a Gloria-AMTE mérkőzésre.

A fentiekén kívül még néhány tizenhét pontos szelvény futott be, de a sorsolás alkalmával a fentiek kerültek a nyertesek közé. A helyezéseket az egyforma pontszámukkal ugyancsak sorsolás után döntötte el az AMTE. A nyertesek kellő igazolás után nyereményeiket péntektől vehetik át kiadó hivatalunkban. Itt írjuk meg, hogy a díjakat mindig a következő pályázat lezártaig őrizzük meg, tehát ajánlatos idejében átvenni. Akik az elmúlt heti pályázaton most vasárnapra szóló mérkőzést nyertek, azok utalványt kapnak a jövő heti mérkőzésre, tekintve, hogy e-héten nincsen nagyobb mérkőzés Aradon. Mai számunkban két szelvényt közlünk, miután szerdai lapszámunkból helyszűke miatt kimaradt a tippszelvény.

Kolozsvár ellen készül az aradi ifjúsági válogatott csapat

Pénteken állítják össze az aradi csapatot

Az Unirea kupa mérkőzése során, mint azt már megírtuk, Aradon a kolozsvári ifjúsági válogatott együttes vendégszerepel és méri össze erejét az aradi ifjúsági válogatottal. Ecélból szerdán edzőmérkőzést tartottak, amelyen egy ifjúsági vegyes csapat a Gloria ellen mérkőzött és újabb tréninget pénteken délután tartanak, amikor is az alkerületi elsőosztályú csapatok egy vegyes együttese lesz az aradi ifjúságiak ellenfele. Ekkor kerül majd összeállításra sor, valószínű azonban máris, hogy a következő csapat fogja az aradi színeket képviselni.

Grand (Olimpia) — Botcu (Olimpia), Müller (ATE) — Siclován (Gloria), Codrean (Gloria), Szegedi (AMTE) — Madács (Unirea), Stahl II. (Egyetértés), Pintér (AMTE), Varga II. (Tricolor), Janka II. (Tricolor).

Szó lehet esetleg még Pirkó (Hakoah), Erdei (ATE), Luca, Slavei (Gloria), Lucian (AMTE), vagy Huzur (Astra) szerepléséről is.

A pénteki trióra a szövetség a következő játékosokat hívta meg az ifjúságiakon kívül, akik

délután 4 órakor tartoznak a Gloria pályán megjelenni:

ATE: Márki, Faragó I., Erdei, Dossedla, Halbauer. Crişana: Pinteá, Truta. Olimpia: Mihók, Simceac. Egyetértés: Farkass III. Gaiana: Kotrocó, Witib. AAC: Éberlein Vass, Hoffer. Titanus: Silberstein.

Vasárnap a Gloria pályán kerül sorra Arad és Kolozsvár ifjúsági válogatottjainak mérkőzése, míg előmérkőzést a Gloria az aradi disztriktválogatottal játszik.

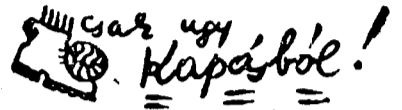
A HÉT TIZENEGYE

A Gazeta Sporturilor ezen a héten is összeállította a hét legjobb csapatát, amelyben ezúttal nem szerepel aradi játékos. A „hét tizenegye” a következő:

Pavlovici (Ripensia) — Bürger (Ripensia), Lengher (Rapid) — Barbulecu (Venus), Dobra (Tricolor), Pál (Victoria) — Bodola (Venus), Szántai (Victoria), Auer (Rapid), Petea Valcov (Venus), Dobay (Ripensia).

Kijelölték a vasárnapi játékvezetőket

A központi bíróküldő bizottság kijelölte a vasárnapi kupa- és B) ligás mérkőzések játékvezetőit és így a Resicán lebonyolításra kerülő UDR-AMTE mérkőzésre Stanciu delegálták. Több aradi játékvezető is szerepel a delegáltak névsorában, így a temesvári CAMT-Oltul kupamérkőzést Marița Gheorghe, a Petrozsényban lejátszásra kerülő Jiul-NAC B) ligás mérkőzést Husztik Ferenc vezeti, az Unirea kupáért folyó Arad-Kolozsvári ifjúsági válogatott mérkőzést pedig Macian Nicolae.

A vasárnapra kisorsolt bajnoki mérkőzések a szövetség intézkedése következtében elmaradnak, miután Aradon a kolozsvári ifjúsági válogatott vendégszerepel. Ilyenformán Aradon sem elsőosztályú, sem ifjúsági bajnoki mérkőzések nem lesznek.

A berlini fedettpálya atletikai versenyen a súlydobásban a német Trippe 1605 cm-es eredménnyel legyőzte az eszt Európabajnok Kreetet, aki „csak” 1570 cm-t dobott. A 3000 méteres sikiutásban Syring 8 p. 31 mp.-el legyőzte a lengyel Kusocinskit, aki 8 p. 31.8 mp. alatt tette meg a távot.

Az olasz bajnokságban a Bologna megerősített vezetőhelyét. A legutóbbi forduló eredményei: Novara-Lazio 2:0. Bologna-Milano 1:0. Liguria-Livorno 3:3. Juventus-Bari 3:0. Triestina-Genova 1:1. Lucchese-Ambrosiana 1:1. Modena-Napoli 2:1. Roma-Torino 2:0.

A magyar válogatott birkozócsapat Katowiceban aratott győzelme után, második mérkőzésére Nowy-Bytomban állt ki a lengyel-sziléziai válogatott ellen és ráduplázott előző sikerére, mert ezúttal 7:0 arányban győzte le ellenfelét.

O Az aradi futballbíró-testület felhívja a játékvezetők figyelmét, hogy ha egy játékost kiállítanak, pontosan és részletesen közöljék a bírőleletésben, hogy miért lett az illető játékos kiállítva, mert ennek hiányában a disztrikt fejelemi bizottsága nem tud érdembeni határozatot hozni. Azokat a játékvezetőket, akik ezt az utasítást nem tartják be, a testület megbünteti. — Megfejtés. Sokan vagyunk: Mikor az első osztályba iratkoztunk be, akkor hét osztály járt feletje. (7x40=280). Amíg kijárta a nyolc osztályt, azalatt hét osztály iratkozott be. Az a hét osztály, amelyek nyolcadikos korában jártak alatta (7x40=280). Eddig ez összesen 560. De az 8 osztályból is megismerkedett 39-cel, sajátmagával ugyanis nem kell megismerkednie az embernek. Így tehát összesen 599-cel ismerkedett meg.

Kedvezményes utazás New-Yorkba

a világhiállítás alkalmából

HOLLAND-AMERIKA LINIE

KÉNYELMES ÚJ HAJÓIVAL, ugyszintén rendszeres utazások

Canadába

Középamerikába

Ausztráliába

Délamerikába

Afrikába és Keletre

Beiratkozások, információk és prospektusok

ORT. utazási irodában:

ARAD, Cal. Banatului 2. Tel. 13-50.

TIMISOARA, str. Venetia 2. Tel. 39-89.

BUGURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.

Tel. 4.41.65.

Az aradi Városi Színházban 1939. március 17-én este 8 órakor **Tanase revüszínház** nagyszerű „**Tanase Istambul**” 56 gyönyörű képből álló revüjét adja elő. Jegyek a libraria Diecezana-ban kaphatók

O Hivatalosan is megalakult a Tricolor teke-szakosztálya. Az agilis Tricolor sportegyesület hivatalosan is megalakította teke-szakosztályát és affiliálta a teke-szövetséggel. A Tricolor nagyszerű pályát épített a Münich-féle vendéglőben, amelyet meghívásos versenynyel avat majd fel. Ez a verseny a legjobb aradi csapatokat (AAC, Infrătirea, Prietenii) állítja egymással szembe, valamint a rendező egyesület csapatát. Az új szakosztály tisztikarának névsora a következő: elnök: Safta, alelnökök: Demian, Pajtek, Major, titkár: Pascu Petru, csapatkapitány: Wesszely, ellenőrök: Wolf, Tóth, Rózsa.

O A Sparta felhívása a játékosaihoz. Az aradi Sparta csapata, amellyel kapcsolatban olyan hírek keringtek, hogy valamelyik egyesülettel fuzionálva kezd meg a tavaszi idényt, legutóbbi intézőbizottsági ülésén úgy határozott hogy önállóan vesz részt a másodikosztályu bajnokságban. A Sparta játékosai részére pénteken, március 17-én este 8 órakor az egyesület klubhelyiségében (volt Horváth-féle vendéglő) értekezletet tart, vasárnap pedig barátságos mérkőzést bonyolítanak le a Vulturul-pályán délután fél 4 órai kezdettel a Vulturul ellen. Ugy a játékosértekezletre, mint a mérkőzésre a vezetőség a játékosok pontos megjelenését kéri.

Az Aradi Általános Takarékpénztár Rt. közgyűlése

Az Aradi Általános Takarékpénztár részvénytársaság szerdán délután tartotta huszonhetedik rendes évi közgyűlését dr. Avramescu Vazul igazgatósági tag elnökletével, aki meleg szavakkal üdvözölte a szép számban megjelent részvényeseket. Az igazgatóság jelentését, a múlt évi mérleget és a felügyelőbizottság jelentését Lakatos Aadár ügyvezető igazgató és Mihailik Gyula cégvezető terjesztették elő. A zárószámadások szerint az intézet múlt évi nyeresége az előző évről áthozott 1 millió 61 ezer lejjel összeggel együtt 4 millió 383 ezer lejt tesz ki. A közgyűlés az igazgatóság javaslatát elfogadva, kimondta, hogy ezen összegből a tartalékalap és a tisztviselői nyugdíjpénztár képzésének gvarantálása mellett részvényenkint 32 lej, azaz hat egész négytized százalék netto osztalék fizetettik, 1 millió 77 ezer lejt összeget pedig ez év nyereségszámlájára visznek át. A közgyűlés részvétét fejezte ki Meier Ármán, a felügyelőbizottság elnökének elhunyta felett. A választások során az igazgatóság tagjait újból megválasztották és megújították Faragó Rezső administrator delegát megbízatását. A felügyelőbizottságba új tagul Ablonczy József aradi gyáriparost választották be.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi posta különböző okok miatt visszaküldte egyes aradi cégek ajánlott leveleit

Feltüntethetők-e a nyomdavállalatok nevel a kereskedelmi vállalatok cégjelzésű borítékain?

Az elmúlt napokban az aradi központi postahivatal nem vette át és visszaküldte a feladókhoz az általuk feladott ajánlott levelek egy részét. A levelek visszaküldését a posta részben annak a törvénynek intézkedéseivel okolta meg, amely a levélborítékokon elhelyezett reklámokról intézkedik. Ennek a törvénynek értelmében a cégjelzéses borítékokon csak a cég neve, szakmája és címe tüntethető fel, de nem engedhető meg semmilyen olyan szöveg vagy kép, ami reklámot képezne. Ha azonban a borítékon mégis reklámot akarnának szerepeltetni, akkor ezért külön illetéket kell fizetni.

Az említett esetekben a posta a következő indoklással adta vissza a leveleket:

A cégjelzéses borítékokon tudvalevőleg kis betűkkel annak a nyomdának neve is szerepel, amely a cégjelzést a borítékra nyomtatta. Az ajánlott leveleket átvevő tisztviselő a nyomda nevének szerepeltetését reklámnak minősítette és kijelentette, hogy ilyen borítékokat nem fogadhat el.

Előfordult viszont az is, hogy a borítékok átvetelét azzal az indoklással utasították el, hogy azokon a feladó cég jelzése nemcsak román nyelven, hanem magyar és német nyelven is szerepelt.

A levelek visszaküldése, azok új borítékokba való helyezése természetesen késedelmet idézett elő és bizonyos esetekben kárt is okozott a vállalatoknak.

Az Aradi Közlöny munkatársa a kérdéssel kapcsolatban beszélgetést folytatott Furnica Alexandru postafőnökkel, aki a következőket mondotta:

— A nyomdai jelzésekkel kapcsolatban a vonatkozó tisztviselő részéről valóban tévedés forgott fenn.

A törvény ugyanis tudvalevőleg arra kötelezi a nyomdavállalatokat, hogy minden nyomtatványon, amely tőlük kikerül, tüntessék fel nevüket. Ha ezt nem teszik meg, büntetésben részesülnek. Így tehát a nyomdavállalatok neve a cégjelzéses borítékokon nem minősíthető reklámnak. Ami a többnyelvű cégjelzéssel ellátott leveleket illeti, már régebben érvényben van egy olyan rendelkezés, amelynek értelmében

a borítékok a címzés és a feladó csak az állam nyelvén tüntethető fel.

Abban az esetben, ha a feladó cég a maga cégjelzését az állam nyelvén kívül más nyelven is szerepelteti, ezt nyilván saját üzleti érdekében teszi és

ezért ez reklámnak minősíthető. Eddig szól a nyilatkozat. A magunk részéről még megemlítjük, hogy a borítékon szereplő többnyelvű cégjelzések illetve tisztázásra szorul.

A vállalatoknak sok esetben valóban érdeke, hogy levelezésén a cégjelzés több nyelven szerepeljen, viszont márkának a cégnek neve reklámnak semmiesetre sem minősíthető, legalább is erről a törvény említést nem tesz és nem is tartalmaz külön intézkedést a többnyelvű cégjelzéssel kapcsolatban.

GABONAÁRAK

Az aradi gabonaárak a következők: Buza mázsája 390—400 lej, tengeri 320, zab 500, árpa 400 lej. A bási gabonapiacra az irányzat lanyha és a piac üzletellen. Az árak a következők: Temesi buza 390, torontáli buza 395, tengeri 330, zab 460, tavaszi árpa 420, muharmag 328, napraforgó mag 400, tökmag 50 lej mázsánként.

Tisztázzuk a kérdést:

TÖKEKAMATADÓ. Kereskedők, vagy iparosok által áruban adott hitelek esetében — akár kicsinyben, akár pedig nagyban üzletről van szó — tökekamatadó nem fizetendő. Sőt, ilyen hitelek esetében a tökekamatadót még akkor sem kell fizetni ha ténylegesen be is hajtának kamatokat. Ilyen értelemben az egyenesadó-törvény 23. szakasza 4. pontjának b) bekezdése intézkedik.

SZÁLLÍTÁSOK UTÁN FIZETENDŐ ILLETÉK. A bélyeg-törvény 15. szakaszának 3. paragrafusa értelmében az 1.40 százalékos proporcionális adó és az egy százalékos repülőbélyegilleték olyan esetekben is fizetendő, ha a szállítást fuvarosok végzik. Nincs semminemű megkülönböztetés arra vonatkozóan, hogy a fuvarosok tudnak-e írni és olvasni, vagy sem. Nem mentesít a törvény az illeték fizetése alól akkor sem, ha egészen kis összegekről is van szó. Az említett adó leróvása kimutatások alapján történik, úgyhogy az illetékezést összegezés után eszközölik és több kimutatás összegezése révén már jelentős összeg után fizetendő az illeték.

VÁLLALKOZÓ. A repülőbélyeg-törvény VII. fejezetét, amely a különböző munkálatok vállalkozóit azonos elbánás alá helyezi a kereskedőkkel, nem hatálytalanították, hanem az jelenleg is érvényben van. A gyakorlatban a kérdést úgy oldják meg, hogy a vállalkozók kimutatásokat készítenek, amelyekre 4 százalékos repülőbélyeglet ragasztanak és ezek alapján röjíják le a bélyeg-törvény 15. szakaszának 3. paragrafusában előírt 1.40 százalékos proporcionális adót. Általában az a gyakorlat alakult ki, hogy ilyen esetekben a 4 százalékos repülőbélyeg leróváását elegendőnek veszik és úgy tekintik hogy ezzel eleget tett a 3 százalékos számlahelyleg leróvási kötelezettségének is, amelyről az említett VII. fejezet intézkedik, vagyis nincs szükség külön számla kibocsátására. A bélyeg-törvény csak felfelé árueladások esetében teszi kötelezővé számla kibocsátását, viszont az Ön esetében ilyenről nincs szó.

Az adók átvitelezését kérték a Sfatul Negustoresc bucaresti-i közgyűlésén

Valószínűleg öt százalékos adóalapemeléssel történik meg az adóátvitelezés

Bucuresti-i jelentés szerint a Sfatul Negustoresc szervezetei Niculescu-Ritz elnöklete alatt Bucurestiben közgyűlést tartottak. A közgyűlésen Aradról Horváth József vendéglős jelent meg.

Niculescu-Ritz elnöki megnyitójában a kereskedők szakmai érdekképviseletéről beszélt és annak a véleményének adott kifejezést, hogy azt a Nemzeti Újászlás Frontja keretén belül kell megoldani. Const. Putureanu az erdélyi és bánági italmérők azon kívánságának adott kifejezést, hogy a falusi italmérési engedélyek 1939. április elsejére kitűzött árlejtését halasszák el. A közgyűlés elhatározta, hogy az adók átvitelezését kéri a pénzügyminisztertől, mert ezáltal a kereskedők mentesülnének az adóátvitelezéssel járó különböző formásgok alól.

Ezzel kapcsolatban egy bucaresti-i jelentés arról számol be, hogy az új költségvetés előkészítése már befejezéshez közeledik és a költségvetési törvényjavaslatot egyik jövőheti minisztertanácson tárgyalják le véglegesen és még e hó végéig kihirdetik a Monitorul Oficialban. Az állami költségvetés végösszege, valamivel meg fogja haladni az 1938—39. évi költségvetés összegét. A többlet fedezésére a pénzügyminiszter sem adókulcsemeléseket, sem pedig új adók bevezetését nem tervezik, azonban intenzívebben akarják kimunkálni az adóalapul szolgáló jövedelmeket, vagyis egyes adófeltételek kategóriáit alapjait akarják emelni. Megbírázó helyről nyert értesülés szerint a pénzügyminiszter hajlandó egyes iparos és kereskedői adófeltételek kategóriáit 1938. évi adóinak elővezetésére azaz, hogy az 1938. évi adóalapot 5%-al emeljék fel és ennek megfelelően 5—7%-al emelkednének az adók is. Viszont a folyó évben ezeknél az adófeltételek kategóriáknál nem lenne adóátvitelezés. Az erre vonatkozó rendeletet a költségvetési törvény kihirdetését követő napon adja ki a pénzügyminiszter.

Miképpen történik

a kisiparosok osztályozása a társadalombiztosító keretein belül?

Ralea Mihail munkügyi miniszter rendeletet írt alá, amelynek értelmében megállapítja, hogy a kisiparosok milyen osztályokba tartoznak a betegséglelőző illeték fizetésének szempontjából. — Azon városi kisiparosok, akik egyedül vagy pedig egy inas segítségével dolgoznak, a harmadik osztályba tartoznak. Azok akik több inással dolgoznak, a negyedik osztályba, míg azok, akik több munkással vagy egy munkással és több inással dolgoznak, az ötödik osztályba tartoznak. A falusi iparosok közül azok, akik csak inással dolgoznak, a harmadik, míg azok, akik munkással is, a negyedik osztályba kerülnek. A rendelet a Monitorul Oficialban való megjelenésével egyidejűleg lép hatályba.

Olcsó lábasra nincs gondia,

ha megszál a

METROPOLE-ben

PESTEN, VII. Rákóczi-ut 56.

Kényelmes, meleg-tolyóvizes

TELFONOS SZOBÁK P. 5-101.

Remek konyhával, válogatott fűszerekkel, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci D O C O G O.

Április elsejétől kezdve új rendszer lép életbe a postacsomagok küldésénél

A hivatalos lap folyó évi 58.ik számában rendeltörvény jelent meg, mely egészen új alapokra helyezi a postacsomagok küldését. A legérdekesebb újítás az, hogy a jövőben a postacsomagok szállítási díjánál nemcsak a súlyt veszik tekintetbe, hanem a távolságot is, ahova a postacsomagot küldi a feladó.

A törvényrendelet fontosabb rendelkezései a következők:

A törvényrendelet első szakasza leszögezi, hogy a tíz kilogrammon alóli csomagok szállítása a posta kizárólagos jogát képezi, azonban ennél nehezebb csomagokat is felvesz. Újítás, hogy a feladó a csomag hátulsó fedőlapján köteles jeljegyezni azt, hogy mi történik a csomaggal, ha az nem kézbesíthető. A következő lehetőségek vannak: A kézbesíthetetlen csomagot küldjék vissza a feladónak, vagy: a jelzett címre kézbesítendő csomagot, amennyiben ott kézbesíthetetlen, küldjék el egy más címre, vagy: a csomagot árverezték el a feladó veszélyére, vagy a kézbesíthetetlen csomagot a feladó a posta rendelkezésére bocsátja.

A harmadik szakasz a szállítási díjról rendelkezik, melyet a súly, a távolság és a különböző fajta küldemények szerint állapítanak meg. Ami a távolságokat illeti, négy zóna van.

Az első zóna 100 kilométerig, a második 200 kilométerig, a harmadik háromszázötven kilométerig és végül a negyedik zóna 350 kilométernél távolabbi rendeltetésű csomagokra vonatkozik.

A súlyszámítás mindig kerek számban történik a díjazás szempontjából. Vagyis a kikerekítés egy törtszámú súlynál, már a következő kilogrammot jelenti. Tíz és fél kilogramm, tizenegy kilogramm-nak számít. Husz kilogrammon felül a kikerekítés öt kilogrammra történik. Husz kilogramm és husz dekagramm huszonöt kiló súlyt jelent díjszabás szempontjából. Ha több csomagot küld a feladó ugyanazon címre, bár közös vévenyt állítanak ki, de a törtszámok szempontjából, mindegyik csomag külön bírálható el.

Ötvenszázalékos szállítási díjkezdményben részesülnek a könyvek, árjegyzékek, kották, újságok, valamint a nyomtatványok és folyóiratok, úgy belföldön, mint azok, melyeket külföldre küldenek.

Kedvezményes díjszabásban részesülnek azon csomagok, melyeket legénységi állományú katonáknak, valamint azok, melyeket diákoknak küldenek. A csomagok: „Kaszárnya“, „Iskola“ vagy „Intézet“ felírással látandók el. Ha megjelölések valamelyike

szerepel a csomagon, úgy az első öt kilogramm után a rendes szállítási díjat kell leróni, az öt kilón felüli súlyért azonban csak a szállítási díj felét kell megfizetni.

A legfigyelemreméltóbb újítása a rendelkezésnek, az, hogy a feladott csomagok számához képest díjvisszatérítésre van igénye a feladónak. Az a feladó, aki havonta legalább 1000 postacsomagot küldött, a lefizetett díjak öt százalékát kapja vissza, aki 2000 csomagot adott fel egy hónap alatt, az a lefizetett díjak tíz százalékát kapja vissza és végül annak, aki több mint háromezer csomagot adott fel a postán, a lefizetett szállítási díjak husz százalékára nyílik jogos igénye. A díjak visszakapása minden különösebb alakítás nélkül történik, azt a szállítási díjak fedezetére letett óvadék-ból automatikusan kapja vissza a feladó.

A jogosulatlan postaszolgálat által továbbított levél-, csomag-, pénzküldeményeket elkobozzák, míg a szolgálat szervezői első esetben 10.000 leitől 30.000 leig terjedő, visszaesés esetén 30.000 leitől 60.000 leig pénzbüntetést kapnak. A szállítástanban részesek büntetése 2000 leitől 6000 leig terjedhet, 500-ról ötezer leig terjed azok büntetése, akik veszélyes, vagy tiltott dolgokat, vagy élőállatokat — szárnyasok kivételével — adnak fel postára, de ezenkívül viselik azon károsodások terheit is, melyek a tiltott szállítás következtében felmerültek. Száz leitől 15.000 leig terjedhet annak büntetése, aki a csomagban levelet küld.

A díjszabás súly és távolság tekintetbevételével a következő rendszer szerint van megállapítva:

Egy kilós csomag az első zónában 16 lei, a második zónában 18 lei, a harmadik zónában 20 lei, a negyedik zónában 22 lei. Két kilós csomag: 19, 22, 26 és 29 lei, három kilós csomag: 22, 26, 32 és 36 lei. Öt kilós csomag után: 28, 34, 44 és 50 lei. Tíz kilogrammos csomag után 43, 54 74 és 85 lei fizetendő. Husz kilogramm után kilogrammonként változik a díjszabás 20 kilogrammon felül azonban csak öt kilogrammonként.

— A külföldi állampolgárságú cégtulajdonosok engedélyének felülvizsgálata. Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja azokat a külföldi állampolgárságú cégtulajdonosokat, akiknek cége 1925. után létesült és 1931. április 10-ikén már be volt jegyezve a törvényszéknél, vagy iparügyleti igazolvánnyal rendelkezett, jelentkezzenek e hó 25-ikéig a kamaránál (6. számú szoba) és hozzák magukkal a miniszteri engedélyt, amelynek alapján cégek annak idején bejegyzést nyert, vagy iparigazolványt kaptak.

— A képesítési okmányok mentesek a bélyegilleték alól. Az UGR központi irodája arról értesült, hogy a pénzügyminisztérium egy rendelkezése alapján a munkakamara 27 lei okmány és 2 lei repülőbélyeg alkalmazását követelik meg olyan esetekben, amikor munkakönyveket, mesterkönyveket, vagy képesítés nélküli munkások iratait adják ki. Mivel a bélyegtörvény az említett okmányokat mentesíti a bélyegtörvény alól, az UGR az említett rendelet visszavonását kérte. Ennek a kérésnek a pénzügyminisztérium eleget is tett és most ilyenértelme értesítést küldött a munkaügyi minisztériumnak.

— ÖTVEN KOLOZSVÁRI CÉG ELLEN CSÜDÖT KÉRT A PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG. A pénzügyi eljárásról szóló új törvény értelmében tudvalevőleg a pénzügyigazgatóságoknak toguiban áll a hátralekös kereskedők ellen csüdőt kérni. Kolozsvári jelentés szerint az ottani pénzügyigazgatóság 50 cég ellen kérte meg a fenti rendelkezés alapján a csüdőt.

— Elárverezik a sorocani-i szénbányát. Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, a sorocani-i szénbánya részvénytársasága, amelynek Manolescu Mihail, a volt polihikus volt a főrésztulajdonosa. 66.514.848 leiel tartozik a Creditul Industrialnak. Miután az összes eddigi tárgyalások eredménytelenül végződtek ennek következtében július kilencedikére árverést tettek ki a bányára.

— Április 1-ig meghosszabbították a 0,30 százalékos proporcionális illeték befizetésének határidejét. A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki amelynek értelmében április 1-ig lehet büntetés nélkül befizetni a 0,30 százalékos aránylagos illetéket olyan áruszármazék után, amelyek elszámolása hat hónap alatt nem történt meg. Az eddigi határidő március 15. volt.

ÚJ KÖNYVEK

— Molnár Ferenc: „Őszi utazás“. Molnár Ferencről nyugodtan mondhatjuk, hogy világhírű író. Legújabb regénye, az „Őszi utazás“ a maga nemében páratlan alkotás. Az az izgalmas drámai feszültség, mely Molnár Ferenc színházi sikereit világhíressé tette, regényeiben is előtérbe lép Molnár regényeit éppen úgy lélegzetvisszafojtva kell olvasnunk, mint ahogy színműveit először végig izgalomban és feszültségben tudják tartani a nézőt. Molnár Ferenc korábbi regényeihez (A zenélő angyal, A zöld huszár) képest az új regény, „Az őszi utazás“ hatalmas lendületet és emelkedést mutat Molnár Ferenc: „Őszi utazás“ az Athenaum Nagy Regényei sorozatában jelent meg. (Zilahy A fegyverek visszanéznek, Földi Mihály: A házaspár A század asszonya. A viszony stb. stb.) és szép kiadásban, egészszázon kötésben 178.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-újdonságok teljes jegyzékét.

Az AMTE 4. tippszelvénye

Beküldendő március 18-ig, szombat este 6 óráig

1. UDR—AMTE . . . . .
2. Venus—Kinizsi . . . . .
3. CAMT—Oltul . . . . .
4. Carpați—Textila Iasi . . . . .
5. DVA (Galati)—Rapid . . . . .
6. Franco Romana—Sp. Studentesc . . . . .
7. Transilvania—AAC . . . . .
8. ATE—Olimpia . . . . .
9. Jiul—NAC . . . . .
10. Irország—Magyarország . . . . .

Név: . . . . .
Lakcim: . . . . .

(Nevezési díj 5 lei. Pályázni legalább két tippszelvény beküldésével lehet. Későn érkezett pályázatokat nem vesszük figyelembe Vidékieknél a postai pecsét dátuma mérvadó!)

Az AMTE 4. tippszelvénye

Beküldendő március 18-ig, szombat este 6 óráig

1. UDR—AMTE . . . . .
2. Venus—Kinizsi . . . . .
3. CAMT—Oltul . . . . .
4. Carpați—Textila Iasi . . . . .
5. DVA (Galati)—Rapid . . . . .
6. Franco Romana—Sp. Studentesc . . . . .
7. Transilvania—AAC . . . . .
8. ATE—Olimpia . . . . .
9. Jiul—NAC . . . . .
10. Irország—Magyarország . . . . .

Név: . . . . .
Lakcim: . . . . .

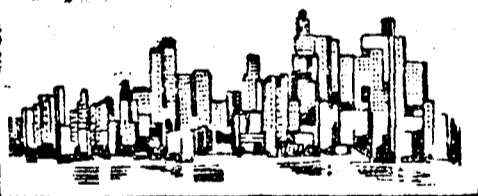
(Nevezési díj 5 lei. Pályázni legalább két tippszelvény beküldésével lehet. Későn érkezett pályázatokat nem vesszük figyelembe Vidékieknél a postai pecsét dátuma mérvadó!)

A Manevici-ügy

Kitűzték a vizsgálóbírói tárgyalást a hamis orvosi és gyógyszerészeti diplomák ügyében

Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék vizsgálóbírói irodája március 27-re tűzte ki a vizsgálóbírói tárgyalást Manevici Leonta okmányhamisítási bűnperében. Mint ismeretes, Manevici Leonte bucarestii ügyvéd volt, aki külföldön végzett orvosok és gyógyszerészek „Liberă Practică“ja megszerzésére specializálta magát. Manevici elhitette a hozzáfutókkal, hogy kitűnő összekötő tevései vannak az egészségügyi minisztériumban, valamint az egyetemeken és „könnyű“ vizsgabizottságot jár ki számukra. Amikor jelentős pénzügyösszeget vett föl már ügyfeleitől, kijelentette nekik, hogy nem is kellett vizsga, mert anélkül is kiadták a Liberă Practică engedélyező okmányt. Manevici üzemeit három orvos leplezte le, akiket hasonlóképpen csapott be. Amikor a három orvos megtudta, hogy Manevici hamis irást adott nekik, erőszakkal autóba ültették a szélhámosot és elvittek azonnal a bucarestii ügyészségre, ahol átadták a soros ügyésznek. A megindult vizsgálat során kiderült, hogy Manevici 87 jóhiszemű orvost és gyógyszerészt csapott be. Ezek az orvosok és gyógyszerészek igen keletlenül helyzetbe kerültek, mert a március 27-iki tárgyaláson Manevicivel együtt, mint vádlottak fogtak szerepelni.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

HAPAG-gal a

New-York-i világkiállításra

1939. április - október

Hetekinti kirándulások a közismerten elegáns és kényelmes „Hamburg“ gőzössel. Lei 36 000.— minimális ár, beleértve 6 napi látogatási program New-Yorkban. Érdekes kirándulások az Egyesült Államokban: Chicago, Detroit, Washington, Niagara-vizesés, stb.

A nagy érdeklődés következtében mielőbbi jelentkezés ajánlatos.

Prospektusok és felvilágosítások a HAMBURG-AMER-KA-LINIE

képviselőténél:

Künstler Utazási Iroda

Arad, Blv. Reg. Maria 24. Tel.: 10-86

Legújabb jelentéseink:

Volosin béketárgyalásokat kezdeményezett

A magyar csapatok folytatják a hadműveleteket

Budapestről jelentik: Csáky gróf magyar külügyminiszter Volosin ruszin miniszterelnök-höz intézett táviratára Volosin azonnal válaszolt és a magyar kormány tudomására hozta, hogy háromtagú küldöttséget küldött Budapestre és kérte a magyar hadműveleteknek magyar részről való beszüntetését. Csáky külügyminiszter közölte, hogy

a küldöttséget a közismert magyar vendégszeretettel várják, azonban a hadműveletek felfüggesztése, miután azok megindultak, technikai okokból lehetetlen és kifejezi reményét, hogy Volosin miniszterelnök ugyanis, mint egyházi férfiú mindent el fog követni a felesleges vérontás megakadályozására.

A legfelsőbb magyar honvédelmi tanács gróf Teleki Pál miniszterelnök elnöklésével ülésit tartott.

Budapestről jelentik: Hivatalos helyen ma az alábbi jelentést adták ki: Azoknak a sorozatos határcsúcsoknak megtorlásaként, amelyek tegnap folytak le a magyar-ruszin határ mentén,

a magyar honvédség csapatai három körzetben lép-

ték át a határt kedden este és a szerda éjszakai órákban.

A jelentés felemlíti a faucsikai és verbőci támadást, amelynek az lett a következménye, hogy a támadókat visszaverve, a honvédség Nagyszőlős irányában nyomul előre.

A munkácsi kerületben a munkácsi helyőrség parancsnoka a város biztonságának érdekében tovább folytatta csapatainak előnyomulását és Szojva irányában előrehaladva birtokába vette az u. mentén emelkedő, katonailag legfontosabb magaslatokat.

A közbeeső községek lakossága lelkesedéssel és örömmel fogadta a magyar katonaságot.

Az ungvári körzetben a keddi határsértések után a honvédségek ugyancsak átlépték a határt és az ellenség üldözése közben szerda reggel nyolc óráig

birtokukba vették a város biztonságát szolgáló magaslatokat és több kilométer mélységben nyomultak be Ruszinszko területére.

Hitler Csehországba érkezett

Bécsből jelentik: Szerda délután 3 órakor Hitler birodalmi vezér és kancellár a cseh határra érkezett. Hittfert utjára Ribbentrop külügyminiszter, Keitel vezérkari főnök és Himler tábornok, valamint Dietrich sajtófőnök is elkísérték.

A német távirati iroda jelentése szerint Hitler Adolf, a német birodalom vezére és kancellárja szerda délután 5 órakor indult el Bönischwaldból Prága felé. A Führer kíséretével együtt este fél 8 órakor érkezett meg a függetlenségét veszített Csehszlovákia fővárosába, Hitler, aki az egész utat hatalmas hóvihharban tette meg, a Hradzslava ment, amelynek tornyára tiszteletére felvonták a birodalmi vezér lobogóját. A német birodalmi vezér Prágába érkezése nagy meglepetést váltott ki.

A szlovákiai helyzet

Pozsonyból jelentik: Eszterházy János gróf, a szlovákiai egyesült magyar párt elnöke, Szlovákia önállóságának kiküldetésével kapcsolatosan nyilatkozatot tett

A Szlovákiában élő magyarság a legnagyobb örömmel vette tudomásul Szlovákia önállóságának kiküldetését.

— Miként a múltban, most is szükségesnek tartom — mondotta — leszögezni, hogy mi, magyarok, munkára jelentkeztünk, mert tudjuk, hogy ma minden konstruktív gondolkodó és őszinte jóakaratu munkaadó re szükség lesz.

A magyarságot a leghatározottabban arra utasítom, hogy mindenütt jelentkezzen munkára a szlovákoknál

és a legteljesebb nyugalommal várja az elkövetkezendő napok eseményeit.

Durcsánszky, Szlovákia külügyminisztere a Havas ügynökségnek adott első nyilatkozatában kijelentette, hogy a szlovákok nem óhajtanak ideológiai politikát folytatni, mert kis nemzet ma nagy politikát nem csinálhat.

— Feladatunk — mondotta, — hogy Szlovákia függetlenségét megvédjük és saját érdekeinkért a legjobban dolgozzunk. Valamennyi szomszéd állammal megértésben akarunk élni. Ezek közül a legfontosabb Németország és vele a legbarátságosabb kapcsolatot igyekszünk fenntartani. Azonosak a törekvéseink Olaszország iránt is. Franciaországgal és Angliával való kapcsolataink ugyancsak barátságosak lesznek. Magyarországgal is jó kapcsolatokat akarunk létesíteni, melyek a közös határ kölcsönös tiszteletén nyugodnak majd. Kijelentette, hogy Szlovákia még nem döntött, hogy csatlakozik-e a kommunistaellenes egyezményhez és Szlovákia lehetőleg távol marad a szövetségi rendszerektől.

Pozsonyból jelentik: A „Slovak“ című lap közlése szerint Sidor ellen bombamerényletet akartak elkövetni. Kertjébe bombát hajítottak, de az nem robbant fel.

Pozsony. Sidor belügyminiszter négyheti szabadságra ment ahonnan állítólag nem is tér vissza. A belügyminiszteri teendőket egyelőre Tiso miniszterelnök tölti be.

Páris szerint új egyensúlyt alakul ki a Duna-vögyében

Páris: A francia sajtó feszült érdeklődéssel figyeli a cseh eseményeket. A lapok megállapítják, hogy a helyzet óráról-óra módosul, az országhatárok egyik napról a másikra eltolódnak és a Duna völgyében új egyensúlyi helyzet van kialakulóban.

A francia külügyminiszter a londoni francia nagykövet közvetítésével állandó összeköttetésben áll az angol külügyi hivattal. Kedd este

Magyar követség Pozsonyban

Pozsonyból jelentik: Petrovics Gyula dr. pozsonyi magyar konzul felkereste Durcsánszky szlovák külügyminisztert és üdvözölte őt az önálló Szlovákia megalakulása alkalmából. Közölte a magyar kormány szándékát, hogy mielőbb követséget kíván Pozsonyban felállítani. Biztosította, hogy Magyarország Szlovákia határát tiszteletben tartja.

Durcsánszky külügyminiszter válaszában kifejezte azt a reményteljes kívánságát, hogy a két szomszéd állam között jó barátság fog kifejlődni.

Henlein Konrád a cseh közigazgatás élén

Prágából jelentik: Blaskovitz, a harmadik német csapatost parancsnoka kiáltványban közölte a lakossággal, hogy a vezérkancellár parancsára Csehországban átvette a végrehajtó hatalmat. A tábornok Henlein Konrádot nevezte ki a polgári közigazgatás vezetőjévé.

Berlinből jelentik: Hivatalos közleményt hoztak nyilvánosságra, amely szerint korainak minősítik a Cseh- és Morvaország alkotmányos helyzetévé kapcsolatosan külföldön elterjedt híreket. (R.)

LAPZÁRTA:

(Ejéi után két órakor jelentik)

A kárpátukrajnai hadihelyzet

Budapest. Az Erdős Kárpátok területének a magyar honvédség csapatai részéről történt megszállása komoly ellenállás nélkül megy végbe. A Prchala tábornok által kérelmezett kiürítési tárgyalások folyamatban vannak. A csapatok előnyomulása azonban a tárgyalásokra való tekintet nélkül tovább tart, mert mint ismeretes a magyar honvédség vezérkari főnöke az azonnali fegyverletétel álláspontjára helyezkedett és a tárgyalások eredménye semmiesetre sem befolyásolhatja a magyar honvédség területfoglalását. Rendkívül meglehető a csapatok előhaladását az utak nagy részének járhatatlan állapota.

Pozsony. A német hadseregparancsnokság felhatalmazást kért a szlovák kormánytól a szlovák-morva határ megszállására. A német csapatok Kralowszka-Novájal, Pozsonytól délre átlépték a határt.

Hat centiméteres hó hullott hétfőn Bucurestiben

Az ország több részéből hóvihari jelentenek

Bucurestiből jelentik: Hétfőn nagy havazás volt Bucurestiben. Ugyancsak nagyobb mennyiségű csapadékot jelentenek az ország más részéből is. A fővárosban lehullott hó magassága elérte a hat centimétert. Az ország több részében, így Bukovinában, Moldovában, Bessarábiában és Dobrudzsában a havazás igen erős volt s valóságos hóviharrá fejlődött. Chisinauban a vihar több fát kidöntött, hetörte az épületek ablakait és számos táviróoszlopot kidöntött.

A legtöbb utvonalon Chisinau környékén szűnetel a forgalom. A falvakban mindenütt farkasok jelentek meg s óriási pusztítást végeztek az állatállományban. Cetatea Alba környékén egyméteres hóréteg borítja a földet. Dobrudzsában pedig helvenként nyolcvan centiméter és egy méter között váltakozik a hóréteg vastagsága. A Medjidia, Bazargic és Medjidia, Babadag közti vonalon a vasúti forgalom is szünetel.

Megrendszabályozzák a francia sajtót?

Páris. Franciaországban, ahol eddig a legteljesebb sajtószabadság volt és az újságokat semmiféle ellenőrzés nem korlátozta, a közeljövőben törvénnyel szabályozzák a sajtószabadság kérdését. Tilos ezentúl a külföldi propaganda, megtiltják az idegen államfők és kormányelnökök sértegetését. (Párisban, ahol nem ismerték eddig a sajtócenzúrát, többször megtörtént, hogy valamelyik lap olyan hírt közölt, amely a kor-

mánynak külpolitikai okok miatt rendkívül kellemetlen volt. Ilyenkor nem maradt más hátra, mint hogy a kormány felvásárolta a lap összes fellelhető példányait. Egyizben az érdekelt újság szerkesztője idejekorán értesült arról, hogy a kormány felvásárolta a lapot s erre a gépeket nem állították le, hanem 24 órán át nyomták a lapot, úgyhogy a kormányknak sokmillió példányt kellett megvennie mintegy másfélmillió frank értékben).

Autóbusszal nyulra vadászott a soffőr

és tíz utas megsebesült

Kolozsvárról jelentik: Tegnap reggel a Kolozsvár—borsai országúton súlyos szerencsétlenség történt. A 624-es kolozsvári rendszámú autóbussz, amelyet Gheorghe Ioan soffőr vezetett, utasokkal megrakodva Borsá felé tartott. Kajántó község után egy nyul szaladt az országúton az autóbussz előtt és a soffőr el akarta gázolni a nyu-

lat. A nyul minden egyes alkalommal, amikor az autóbussz már-már utólérté, cikk-cakkba futott, a soffőr pedig utána vezette az autót. Ez a játék többször megismétlődött, míg a nyulvadászat azal fejződött be, hogy az autóbussz, amely 18 utast szállított, az árokba fordult és 10 utas megsebesült.